

Fragmente mari de 1½ Bani din emisiunea Carol I - București 2, tipărită pe hârtie galbuie **pagina 8 ✓**

Catalog întreguri poștale, update

pagina 1, 6, 11 ✓

Emisiunea ocupației sârbe în Timișoara - 1919

pagina 12-13 ✓

Preotul Mihail Berezovschi (1868-1940)

pagina 20-21 ✓

Stabilizarea din 1947 și ștampilele publicitare

pagina 22-25 ✓

Monarhia de Hohenzollern în filatelia românească

pagina 31 ✓

Eseuri emisiunea Carol I - Spic de Grâu

Emisiunea „Expoziția universală Bruxelles” din anul 1958 **pagina 2 ✓**

inEDITORIAL

Necrolog

A murit Bunul simț

László KÁLLAI

Cu mare tristețe trebuie să vă anunț că a sucombat *Bunul simț*. Veșnică pomenire. A trecut în ne-ființă numai suportând durerile provocate zi de zi de jarcaleții din fruntea filateliei românești. Alaiul de înmormântare și-a manifestat permanent bucuria, iar pentru a consfinți această stare au adus cu ei și o trupă de maneliști care a cântat înfocată: *Mânca-te-ar și fo-*

cul, moarte.../Căci noi de mult te-am chemat. În loc de lacrimi îndoliații au vărsat în pahare de unică folosință băuturi fine. **Capul răutății** a ținut un discurs înflăcărat la căpătâiul răposatului în care și-a exprimat dorința de a face cât mai multe coțcării, îndemnând auditoriul să-i urmeze exemplul, având în vedere că *Bunul simț* nu le mai stă în cale.

Colecția ing. Emanoil Săvoiu

FIP a club of elite to rich people

This morning, I started the preparation of the invitations of the Portuguese exhibitors, to the World Philatelic Exhibition „NEW YORK-2016”, and in spite of all talks of our FEPA President with FIP Board, we have the same situation, which we had before.

- In the PORTUGAL 2010, we had as target to have the maximum of countries.

- These people of FIP and USA, have as target to have the maximum of exhibitors!!!

- In PORTUGAL 2010 we had 3,200 frames and 75 countries.

- In NEW YORK-2016 we will have some countries and many exhibitors.

Let me explain:

1 - In PORTUGAL 2010 the cost of a frame to all classes was 30.00 € - 41.50 US\$, the freight of return of the exhibits was paid by the organizing committee, the customs were paid and the air cargo accepted.

2 - In NEW YORK-2016 a frame will cost 95.00 US\$ in a normal exhibit, 120.00 US\$ in „One Frame” class and in the Literature 100.00 US\$. The return of the exhibits must be paid by the exhibitor, the air cargo is not accepted and about the customs we will see what will happen.

3 - This means, that the Portuguese exhibitors and many Europeans, to be present in NEW YORK-2016, must pay 1,000.00/1,300.00 US\$!!!

But this situation started after the FIP Board meeting in INDIA-2011, when Tay Peng Hian and his team, took a lot of wrong decisions, which guided us to the disaster and an untenable situation.

In NEW YORK-2016, we will have a philately only to the rich people.

How many countries, we will have in New York?

In PORTUGAL 2010 we had countries.

**In NEW YORK-2016 we will have
only rich exhibitors!!!!!!**

Since 2011 that I claim against this unfair situation, but what did FIP Board? Nothing to solve, and change the situation.

**To FIP Board and their organizations
the most important is to have the frames
complete and sold, not being important
from where are the exhibitors.**

The money is coming, THE CIRCUS MUST GO ON!!!

One thing we must check: FIP Board is following with the same politic of meeting around the world. My question is: For what?

However FIP Board took the decision do not support anymore the Presidents of FIP Commission in FIP Congress, but my question is: Who is paying the travels of FIP Board around of the world? I would like to be informed about this.

So, it is necessary to create a new FIP, which pay attention to the classes not rich, giving them the same opportunity to exhibit and participate.

Europe is our target. LONDON, NOTOS, FINLAND and many other, without FIP. We do not need these people to organize exhibitions, when we are enough strong to do it alone. We are only paying an annual fee and my question is: for what?

In reality this FIP with this politic, do not serve the world of philately.

Dear President, please think about this and please take a clear position about this situation, which is destroying our philately.

Europe is spoilt with this politic.

This is not our way and our future.

Kind regards,

Pedro Vaz Pereira

President PPF

Lisbon, 21.01.2015

FIP un club de elită pentru oameni bogați

În această dimineață, am început pregătirea invitațiilor expozanților portughezi, la Expozitia Filatelică Mondială „NEW YORK-2016”, și în ciuda tuturor discuțiilor dintre președintele nostru FEPA și Conducerea FIP, avem aceeași situație, pe care am avut-o înainte.

- Pentru PORTUGAL 2010 am avut ca țintă să avem un număr maxim de țări.

- Aceste persoane de la FIP și SUA au ținta să aibă numărul maxim de expozanți!!!

- La PORTUGAL 2010 am avut 3.200 de cadre și 75 de țări.

- La NEW YORK-2016 vom avea câteva țări și mulți expozanți.

Dați-mi voie să explic:

1 - La PORTUGAL 2010 costul unui cadru pentru toate clasele

era 30,00 € - 41,50 US\$, costul returnării exponatelor a fost plătit de către comitetul de organizare, taxele vamale au fost plătite și transportul aerian acceptat.

2 - La NEW YORK-2016 un cadru va costa 95,00 US\$ pentru un exponat obișnuit, 120,00 US\$ la clasa ‘Un Panou’ iar la ‘Literatură’ 100,00 US\$. Returnarea exponatelor trebuie plătită de către expozant, transportul aerian nu este acceptat, iar în ceea ce privește taxele vamale, vom vedea ce se va întâmpla.

3 - Aceasta înseamnă că expozanții portughezi și mulți europeni, pentru a putea fi prezenți la NEW YORK-2016, trebuie să plătească 1.000,00 / 1.300,00 US\$!!!

Dar această situație a început

după întâlnirea conducerii FIP la INDIA-2011, atunci cand Tay Peng Hian și echipa lui au luat mai multe decizii greșite, care ne-au condus la dezastru și la o situație de ne-concept.

La NEW YORK-2016 vom avea o filatelie doar pentru persoanele bogate.

Câte țări vom avea la New York?

**La PORTUGAL 2010 am avut
țări.**

**La NEW YORK-2016 vom
avea doar expozanți bogați!!!!**

Din 2011 m-am declarat împotriva acestei situații injuste, dar ce a făcut conducerea FIP? Nimic pentru a rezolva și îndrepta situația.

Pentru conducerea FIP și organizațiile ei, cel mai important lucru este să aibă cadrele com-

Catalog întreguri poștale, update (5): I. Cărți poștale (1873-1927) - I Postal stationery catalog, update (5): I. Postal cards (1873-1927) - I

ing. Emanoil SĂVOIU, engineer

Urmare a imaginilor alăturate, în continuarea paginii 116 a catalogului* se introduce următoarea completare:

5. Carnete de prezentare cărți poștale (1891)

1891 (10 / 22 mai), **PBPC 1** - carnet de prezentare pentru cartea poștală PC 27. Carnetul de prezentare a fost realizat de *Fabrica de Timbre*. În plus carnetul de prezentare conține seria de mărci poștale ale emisiunii *Jubileul de 25 ani al Domniei Regelui Carol I*. Dimensiune: 245x205 mm.

PBPC 1. cartea poștală PC 27 și emisiunea de mărci poștale p.a. p.a.

Due to the joined images, after the page 116 of the catalogue* the following completions are introduced:

5. Presentation booklet for postal cards (1891)

1891 (May 10th / 22nd), **PBPC 1** - presentation booklet for PC 27 postal card. The presentation booklet was issued by *Fabrica de Timbre* (Stamps Factory). In addition the presentation booklet contain the postal stamp issue *The jubilee of 25 years reign of Carol Ist* (JUBILEUL DE 25 ANI AL DOMNIEI MAIESTAȚEI SALE REGELUI CAROL I). Size: 245x205 mm.

PBPC 1. PC 27 postal card and stamp issue f.p. f.p.

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery Specialized catalog 1870-1927*, AXA Botoșani 2014

pletate și vândute, nefiind important de unde sunt expozanții.

Banii vin, CIRCUL TREBUIE SĂ CONTINUE!!!

Un lucru trebuie verificat: conducerea FIP a luat decizia de a nu mai susține în continuare președinții comisiilor FIP la Congresul FIP, dar întrebarea mea este: în ce scop??

Cu toate acestea, conducerea FIP a luat decizia de a nu mai susține în continuare președinții comisiilor FIP la Congresul FIP, dar întrebarea mea este: cine plătește pentru călătoriile conducerii FIP prin toată lumea? Mi-ar plăcea să fiu informat în această privință.

Prin urmare, este necesar să facem un nou FIP, care să acorde atenție expozanților care nu sunt bogați, oferindu-le aceleași

oportunități de a expune și de a participa.

Europa este ținta noastră. LONDON, NOTOS, FINLAND și multe altele, fără FIP. Nu avem nevoie de oamenii aceștia pentru a organiza expoziții, atunci când suntem suficient de puternici să o facem singuri. Noi doar plătim o taxă anuală și întrebarea este: pentru ce?

În realitate acest FIP cu această politică nu servește lumea filateliei.

Domnule Președinte, vă rog să vă gândiți la acest lucru și vă rog să luați o poziție clară în această privință, care distruge filatelia noastră.

Europa este pagubașă cu această politică.

Nu aceasta este calea și nici viitorul nostru.

Cu salutări prietenești,
Pedro Vaz Pereira
Președintele Federației Portugeze de Filatelie
Lisabona, 21.01.2015

Această scrisoare a fost adresată tuturor președinților Federațiilor filatelice naționale. A existat o poziție a președintelui sau a Comitetului Director al FFR privind aspectele puse în discuție de dl Pereira? O vom afla?

Probabil că și noi trebuie să edificăm o nouă Federație filatelică, care să acorde atenție expozanților care nu sunt bogați, oferindu-le noi oportunități.

Cine subscrie? Așteptăm mesajele voastre la adresa computerstamps@yahoo.ro.

Emisiunea „Expoziția Universală Bruxelles” din anul 1958 *

Victor MANTA, PWO

Introducere

Am devenit colecționar de mărci poștale românești cam la doi ani după ce a apărut seria care este obiectul prezentului articol. Deoarece ea nu se mai vindea în magazinele filatelice, am văzut-o pentru prima dată la colecționarii epocii, ea fiind oferită la prețuri care depășeau posibilitățile mele, motiv pentru care am tot amânat să mă ocup de ea. Nu știam atunci că voi intra în posesia unor piese interesante ce fac parte din această serie abia în anul 2014, în momentul în care a început să mă intereseze din nou această emisiune ieșită din comun.

Expoziția Universală de la Bruxelles din 1958

Această expoziție a reprezentat întoarcerea la expozițiile mondiale după o întrerupere de 18 ani datorată celui de-al Doilea Război Mondial. Expoziția s-a desfășurat între 17 aprilie - 19 octombrie 1958 în zona tradițională de expoziții a capitalei belgiene Bruxelles. Cu această ocazie a fost construit celerul Atomium, înalt de 102 m și format din 9 sfere cu un diametru de 18 m, conectate astfel încât să formeze imaginea unui atom de fier, mărit de 65 de miliarde de ori. Această imagine apare pe marca comemorativă emisă de gazdele expoziției, Mi #1091, Fig. 1.

O serie frumoasă și o colită, ambele dedicate expoziției, au fost emise în ziua deschiderii acesteia

Fig. 1

Fig. 2

* Acest articol reprezintă o continuare a articolului intitulat „Primii doi sateliți artificiali ai Pământului pe mărcile poștale românești”, publicat în numărul nr 6(35) / 2014, p. 40-43 al revistei philatelica.ro.

Fig. 3

Fig. 4

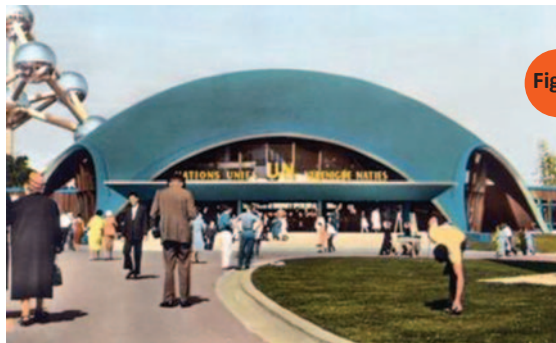

Fig. 5

de către Ungaria, Mi #1519-1526 (Fig. 2), Mi #Block 27. Vă arătăm alături una dintre mărci, care prezintă un reper binecunoscut al Bruxelles-ului, sculptura Manneken Pis, datorată lui Hiëronymus Duquesnoy cel Bătrân și inaugurată în anii 1618 - 1619.

Războiul, zis rece, dintre cele două supraputeri ale momentului, s-a desfășurat în mod pașnic la această expoziție, în pavilionele poziționate față în față ale SUA și URSS. Sovieticii au prezentat în centrul pavilionului lor impresionant o copie a lui Sputnik I, precum și alte realizări tehnologice și științifice. Americanii au replicat punând accentul pe bunuri de larg consum, o impresionantă paradă a modei, precum și cu noul lor calculator IBM 305 RAMAC, unul dintre ultimele modele bazate pe tuburi electronice, dar primul cu două discuri hard, ansamblul cântărind totuși o tonă. În Fig. 3 și Fig. 4 apar pe mărci imaginile pavilionului sovietic (Mi #2068) și ale celui american (Mi #724), emise de țările respective pe data de (sau în jurul lui) 17 aprilie 1958.

Prezența României

România, conform directivelor decise cu doi ani înainte la Mos-

cova, ar fi trebuit să își arate realizările într-un pavilion propriu. Acest obiectiv nu a fost atins, dându-se apoi vina pe costurile, considerate prohibitive, ale construirii unui pavilion în Vest. Reprezentanții României au fost, în final, adăpostiți, alături de alte țări aflate în situația lor, în marele pavilion al Națiunilor Unite, pe care îl arătăm în Fig. 5. În stânga sus se vede o mică parte a Atomium-ului.

Activitatea „filatelică” a României la Expo '58

Expo '58 s-a bucurat de un mare succes de public. Pe toată durata, ea a fost vizitată de peste 40 de milioane de oameni, iar în ziua de vârf peste 700.000 i-au trecut porțile. La standurile României, spre deosebire de cele ale altor zeci de expozanți, nu puteau fi cumpărate materiale filatelice românești dedicate evenimentului, lucruri care desigur că nu le-au scăpat „tovarășilor cu funcții de răspundere”, delegați pentru diverse motive la fața locului. Pentru ei era evident că vânzarea de „hârțiuțe”, practică de alții, era un mijloc mult mai simplu de a se pune mâna pe prețioasa valută convertibilă, decât de a vinde produse agricole, alimentare, sau zeci de mii de cetățeni ▶▶▶

Tabel nr. 1

9	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N
8	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N
7	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N
6	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv	3.75-T-.25 Inv
5	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv	.25-3.75-T Inv
4	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv	T-.25-3.75 Inv
3	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N	.25-T-3.75 N
2	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N	T-3.75-.25 N
1	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N	3.75-.25-T N
	A	B	C	D	E	F	G	H	I

ai republicii populare.

În consecință niște „băieți deștepti” (erau și pe atunci) de la Direcția Generală a Poștelor au fost somați să găsească o soluție simplă, ieftină și, în special, rapidă. Sub presiune aceștia au ajuns la o „găselniță genială”, și anume să supratipărească cele 2.593 de coli nevândute ale emisiunii din 1957 *Satelți artificiali ai Pământului*, emisiune de care ne-am ocupat în articolul precedent. Emisiunea aceasta se „potrivea” cu scopul propus, deoarece aparent arăta „O mare victorie a științei și tehnicii universale” (conform textului de pe vinietă), chiar dacă în fapt sublinia poziția de satelit al României în raport cu marele ei vecin și „liberator” din Est. Mai rămânea doar să i se adauge emisiunii, prin simpla supratipărire, „culoarea locală” belgiană, culoare care, întâmplător sau nu, va fi cea roșie. Pentru aceasta a fost folosită în mod „creativ” însăși frumoasa siglă a expoziției, pe care o arătăm în Fig. 6.

Fig. 6

Fig. 7

Emisiunea Expo '58 Bruxelles în România

Mihail Popovici¹ menționează că distribuirea emisiunii la oficiile poștale și ghișeele filatelice se făcea numai pe tripticuri, acestea fiind extrase din coală fie pe orizontală, fie pe verticală. Din această informație eu am înțeles că, spre deosebire de distribuirea făcută la Bruxelles în cadrul expoziției, nu se puteau cumpăra în țara lor de origine unități mai mari din coală decât tripticurile. Aceasta explică eventual de ce nu am văzut la filateliiștii vremii respective unități mai mari și, de asemenea, de ce blocurile din Fig. 7 - Fig. 10 eu le-am găsit de cumpărat în străinătate. Noi, filateliiștii de atunci, nu ne miram de nimic, fiind demult obișnuiți cu privațiunile de toate felurile.

Poziționarea pe coală a tripticurilor supratipărite

Încep prin a vă arăta niște tripticuri care au fost obliterate de complot, cu o ștampilă care are ca dată chiar ziua în care emisiunea în cauză a fost pusă în circulație, și

anume 20 iulie 1958. Această dată este ulterioară cu peste trei luni celei când expoziția își deschisese porțile și pentru care zeci de administrații poștale au venit pregătite cu producția lor, așa cum am arătat cu exemple înainte.

Cei care au citit articolul meu precedent își amintesc faptul că coala de tipar a emisiunii *Satelți artificiali I și II* era relativ complexă, deoarece rândurile cu numerele 4, 5 și 6 erau inversate în raport cu restul. Deși toate supratipările au fost aplicate în aceeași direcție, aceasta a dus la faptul că pe rândurile menționate supratipările apar ca fiind întoarse în raport cu imaginile de sub ele. În realitate, desigur că imaginile de sub supratipare erau inversate în raport cu supratiparele însele. Pentru a avea o imagine de ansamblu asupra poziției colii de tipar, vă prezentăm în Tabel nr. 1 o imagine schematică a acestei coli. Această imagine ne va ajuta în cele ce urmează să poziționăm pe coală blocurile aflate în posesia autorului, pe care acesta le-a cumpărat pentru a putea scrie prezentul articol. Desigur că tabela poate servi la poziționarea oricăror părți din colile respective, acesta fiind motivul pentru care am compus-o și o public.

Vom începe prin a plasa chiar tripticul prezentat în Fig. 7. ▶▶▶

¹ Popovici, Mihail - *O varietate obișnuită, dar rar întâlnită la emisiunea filatelică SATELȚII ARTIFICIALI AI PĂMÂNTULUI cu supratipar EXPOZIȚIA UNIVERSALĂ BRUXELLES 1958*, Almanah Filatelic 1980, Rompresfilatelia, p. 160-163

Fig. 8

Fig. 9

Aici a fost evident să poziționăm inscripția „EXPOZITIA UNIVERSALA”, care are o formă de vârf de săgeată, în direcția „în sus”. Vom proceda și pe viitor, atunci când lucrurile vor fi mai puțin evidente, în același fel. Este vizibil că, deoarece în partea de jos apare o parte din marginea de coală, acest triptic face parte din unul dintre cele 9 tripticiuri aflate pe rândul 1. Frecvența teoretică totală de apariție a acestor tripticiuri este de 9/81, sau de 11%, la un total de 70.011 serii complete de tripticiuri.

Un alt exemplu relativ simplu este prezentat în Fig. 8.

Este vorba de un bloc vertical de 3 tripticiuri supratipărite, marcate în Tabelul nr. 1 cu litera „N”, de la Normal (neinversat). Ele pot apărea numai pe rândurile 3+2+1 sau 9+8+7, în total 6 blocuri de 3 tripticiuri, din totalul posibil de 9 asemenea blocuri pe coală.

În Fig. 9 avem o situație care pare puțin mai încurcată, deoarece aparent nu se mai știe unde e susul și unde e josul.

În conformitate cu sfatul dat mai sus, am poziționat blocul de 3 tripticiuri astfel încât săgeata formată de inscripția „EXPOZITIA UNIVERSALA” să arate în sus. Acum se vede ușor ca aceste blo-

curi nu pot proveni decât din liniile 6+5+4, marcate Inv, de la Invers. Se vede că numărul pe coală al acestor blocuri de 3 tripticiuri este la jumătate în raport cu cel pentru blocurile din Fig. 7.

În Fig. 10 și Fig. 11 arătăm probabil cele mai interesante combinații și anume cele în care avem două tripticiuri în bloc de 2, dintre care unul e drept și celălalt ranversat.

Orientând corect blocul tete-bêche, care apare cu marginea de coală în stânga, constatăm că pentru cel din Fig. 9 nu există decât o singură poziție în care să se potrivească în Tabelul nr. 1 și a-nume A5+A4. Este, de altfel, una din cele 9 poziții posibile dacă nu ar fi avut marginea de coală.

Pseudo-perechea blocului din Fig. 10 este arătată în Fig. 11, fiind vorba tot de un bloc tete-bêche unic pe coală, poziționat I7 - I6 în Tabelul nr. 1.

O idee despre raritate și prețuri

Ne aflăm cu siguranță în fața unei emisiuni în care o mulțime de combinații mai largi sunt destul de rare. Este de presupus că dintre combinațiile arătate în Fig. 7 până la Fig. 10 nu ar exista mai mult de câteva sute de piese din fiecare.

O pereche de tripticiuri neuzate cu supratipar în poziție N este cotată în catalogul Michel la 80 €, iar una cu supratipar Inv este cotată 140 €. Perechile tete-bêche, ca cele din Fig. 9 și Fig. 10, sunt cotate împreună 300 €, ▶▶▶

Fig. 10

Fig. 11

deci cu 80 € mai mult decât perechile *N* și *Inv* separate fizic. Pentru restul de combinații nu ne rămâne decât să încercăm să deducem, prin compararea cu mărcile cotate, prețurile lor de amator. Să notăm în trecere că prețurile de catalog nu reprezintă prețuri de vânzare, lucru pe care îl știe orice filatelist avizat.

Plicurile prima zi (FDC)

În acest domeniu există pe Web un excelent articol², din care ne permitem să cităm doar concluziile: „Setul de două FDC-uri Expoziția Universală Bruxelles 1958 a fost obliterat cu una din ștampilele speciale considerată ciudațenie de către marcofilii, deoarece nu are inscrișă nici data introducerii în circulație, nici mențiunea Prima zi a emisiunii, iar locul ștampilării este atestat ca fiind Bruxelles și nu pe teritoriul statului emitent, așa cum prevăd normele în vigoare ale Uniunii Poștale Universale.”

Constatăm deci că și în materie de FDC-uri (ca cel din Fig. 12) a domnit același spirit de improvizatie și de goană după câștiguri ușoare, așa cum a fost cel manifestat în domeniul mărcilor poștale respective.

Filigrane

Am prezentat filigranele folosite³ în articolul precedent și am dat și un exemplu de folosire a filigranului XVII.

În Fig. 13 apare filigranul XVIII, iar în Fig. 14 reversul prelucrat al imaginii din Fig. 15, în care am pus în evidență, folosind tehnici de prelucrare de imagini, filigra-

Fig. 13

² <http://kolektor.ro/2012/10/26/un-fdc-controversat-expozitia-universala-bruxelles-1958/>

³ Surpățeanu, Aurel - *Catalogul mărcilor poștale românești '74*, partea a doua (1927-1974) perioada contemporană, p. 24

Fig. 12

mul încrustat în structura hârtiei.

O curiozitate filatelică, reconstituită

D-lui Cornelius Ionescu (mulțumiri!) îi datorez faptul că am putut citi foarte interesantul articol al lui Mihail Popovici¹.

Din acest articol am aflat pentru prima oară că niște "băieți ultra-deștepți" (termenul îmi aparține) au avut ideea să introducă în dispozitivul de supratipărit, rând pe rând, câteva coli pe care le-au rotit în prealabil cu 180 grade în raport cu ceea ce s-a făcut în mod uzual și legal. Cine erau ei, de unde au luat colile respective și cum de au avut acces la instalație va rămâne probabil un secret bine păstrat, chiar dacă faptele au fost prescrite între timp de lege.

Prin intermediul Internetului am intrat în legătură cu dl. Nicolae Cos-

tan (mulțumiri și pe această cale!) care mi-a pus la dispoziție imaginea unui bloc vertical de 6 asemenea tripticuri. L-am folosit pe acesta pentru a reface imaginea, eventual pierdută în timp, a acelor câtorva coli de tipar supratipărite "sub acoperire". Imaginea (Fig. 16, coperta 1) este de interes filatelic general, dar ar putea vreodată să le servească celor puțini care posedă, sau ar intra în posesia acestui material rar, dar cu cântec, deoarece el nu a fost realizat cu permisiunea autorităților poștale românești. Având o tinichea bine atârnată de coadă, el nu poate fi prezentat la expozițiile patronate de Federația Internațională de Filatelie (FIP) și este puțin probabil să fie vreodată cotate de vreun catalog internațional serios.

Lower Manhattan, New York City, SUA, ianuarie 2015

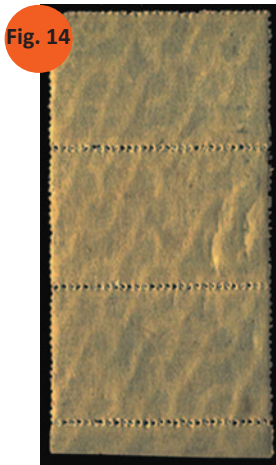

Fig. 14

Fig. 15

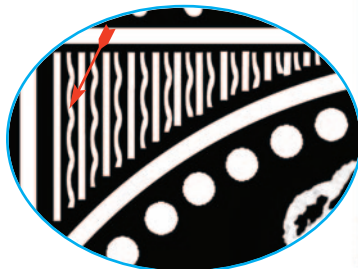
Plansa de 1½ Bani din emisiunea Carol I - București 2, tipărită pe hârtie gălbuie

ing. Emanoil SĂVOIU

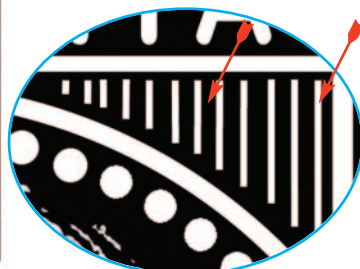
Clișeele pentru valoarea de 1½ Bani au fost executate la Maison Michel din Paris în anul 1879.

Principalele caracteristici sunt:

- hașururi (linii ondulate) clare în zonele A și D;
- urme de hașururi (linii ondulate întrerupte sau lipsă) sau hașururi (linii ondulate) clare în zonele B și C;
- în zona B ultima linie verti-

Detaliu, zona A sau D

Detaliu, zona B sau C

Catalog întreguri poștale, update (6): I. Cărți poștale (1873-1927) - II Postal stationnery catalog, update (6): I. Postal cards (1873-1927) - II

ing. Emanoil SĂVOIU, engineer

Urmare a imaginilor alăturate și a celor semnalate în revista Filatelia **, în continuarea paginii 116 a catalogului* se introduce următoarea completare:

6. Carnete de prezentare cărți poștale pentru Casa Regală (1891)

1891 (10 / 22 mai), **PBRH 1** - carnet de prezentare cu cartea poștală PC 27 pentru Casa Regală. Carnetul de prezentare a fost realizat de *Corpul Telegrafo-Postal*. În plus carnetul de prezentare conține mărcile poștale ale emisiunii *Jubileul de 25 ani al Domniei Regelui Carol I* obliterate BUCUREȘCI 10 MAI 91. Dimensiune: 230x160 mm.

PBRH 1. cartea poștală PC 27 și emisiunea de mărci poștale - p.a.

Due to the joined images, after the page 116 of the catalogue* the following completions are introduced:

6. Presentation booklet of postal cards for Royal House (1891)

1891 (May 10th / 22nd), **PBRH 1** - presentation booklet with PC 27 postal card for Royal House. The presentation booklet was issued by *Telegraph-Postal Staff*. In addition the presentation booklet contain the postal stamp issue *The jubilee of 25 years reign of Carol Ist* (JUBILEUL DE 25 ANI DE DOMNIE MAIESTATEI SALE REGELUI CAROL I) cancelled with BUCUREȘCI 10 MAI 91 postmark. Size: 230x160 mm.

PBPC 1. PC 27 postal card and stamp issue - f.p.

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationnery Specialized catalog 1870-1927*, AXA Botoșani 2014

Noutăți în jurizarea exponatelor de literatură

Tabelul nr. 1

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Publicarea unor materiale¹⁻⁵ privind jurizarea exponatelor de literatură filatelică, precum și apropiata desfășurare a expoziției filatelice naționale de literatură LIBRAFILA 2015 ne-au determinat să comentăm acest subiect.

Dezvoltarea amplă a tehnologiilor digitale a permis să distingem în cadrul exponatelor competitive de literatură două mari subgrupe:

- literatură tipărită (cărți și studii speciale, cataloage generale, periodice, articole individuale publicate în cărți și periodice);

- literatură electronică (*website-uri*, cărți electronice - *e-books*, cataloage electronice pe dispozitive mobile de memorie ca CD-ROM, DVD, USB *stick* - *e-catalogues*, reviste electronice pe dispozitive mobile de memorie ca CD-ROM, DVD, USB *stick* - *e-journals*, programe software, contribuții individuale destinate *websites*, *e-books*, *e-journals*).

Timpul limită între data publicării și data participării la expoziție este indicat în *Tabelul nr. 1*.

Criteriile de apreciere sunt indicate după cum urmează:

- literatură tipărită (*Tabel nr. 2*);
- literatură digitală (*Tabel nr. 3*).

Criteriile din *Tabelul nr. 3* au fost aprobate pe bază experimentală de FEPA și aplicate de Federația germană (BDPh)^{2,5} la IPHLA. Reglementări în acest sens au fost elaborate și de Federația spaniolă (FESOFi)¹.

De menționat că reglementă-

rile prezente ale FIP consideră cercetarea filatelică drept criteriu central al evaluării. În reglementările germane² cercetarea filatelică nu este singurul criteriu distinct, atât pentru literatura filatelică cât și pentru cea digitală. Acest fapt permite și altor lucrări de literatură filatelică (publicitate pentru filatelie, prezentarea istoriei și organizării filateliei, ghidarea colecționarilor etc) să obțină distincții superioare.

Tabelul nr. 2

Criteriu	Punctaj
Tratare, din care:	40
ideea de bază și realizarea sa	15
stil, claritate și înțelegerea textului	15
selecția, plasarea și descrierea imaginilor	10
Originalitate, importanță, cercetare, calitate conținut	40
din care:	
importanța subiectului pentru filatelie	10
acuratețea prezentării, a diverselor nivele de cercetare	20
volum	10
Realizare tehnică	10
Prezentare	10
Total: maximum	100

În contextul scăderii la nivel mondial al numărului de colecționari, publicitatea înseamnă aducerea în fața publicului larg a conceptelor corecte privind filatelia.

O considerație finală impune precizarea că o lucrare de literatură filatelică trebuie să fie canalizată în mod adecvat și să fie

Tipul de literatură	Limita max.
A. Literatură tipărită:	
cărți	5 ani
cataloage generale	3 ani
periodice	5 ani
articole individuale	5 ani
B. Literatură electronică:	
e-books	5 ani
e-catalogues	3 ani
e-journals	5 ani
programe software	5 ani
contribuții individuale	5 ani

Tabelul nr. 3

Criteriu	Punctaj
Tratare, din care:	30
ideea de bază și realizarea sa	10
stil, claritate și înțelegerea textului	10
selecția, plasarea și descrierea imaginilor	10
Originalitate, importanță, cercetare, calitate conținut	40
din care:	
importanța subiectului pentru filatelie	10
acuratețea prezentării, a diverselor nivele de cercetare	20
volum	10
Realizare tehnică	20
navigație, <i>sitemap</i> (<i>website</i>)	10
utilizare prietenoasă	10
Prezentare	10
Total: maximum	100

îmboğătită cu soluții corespunzătoare cum ar fi indexul și lista de nume, hărți și rute, imagini și tabele.

Autorii îndrumați corespunzător vor putea să exploateze mai bine resursele și abilitățile lor și să obțină distincții superioare.

¹ Morolli Giancarlo, *Summary about the need for new regulation in literature*, FEPA News, 26/Jan. 2015, p. 75-76

² *General exhibiton regulations of the German Federation of Philatelists (BDPh) for literature*, The philatelic

journalist, 146, February 2015, p. 24-26

³ *Special regulations for the judgement of philatelic literature (print literature, electronic literature)*, The philatelic journalist, 146, February 2015, p. 26-28

⁴ *Guidelines for the judgement of print literature*, The philatelic journalist, 146, February 2015, p. 28-31

⁵ *Guidelines for the judgement of electronic literature*, The philatelic journalist, 146, February 2015, p. 31-33

FEPANews, site-ul Federației Europene a Federațiilor Filatelice (<http://feapanews.com/>) ne semnalează materialul *Lesson of maximaphily* (Joss Wolff RDP, președinte de onoare al

FIP). Pentru a-l consulta îl puteți descărca de la adresa <http://feapanews.com/news/maximum-card> (10 MB). Este o foarte ușoară și completă lecție ce se bazează pe ilustrații în limbile

engleză, germană și franceză menționând bineînțeles dacă o ilustrată maximă este corectă sau incorectă. (Dan N. Dobrescu, AIJP).

Fragmente mari de 1½ Bani din emisiunea Carol I - București 2, tipărită pe hârtie gălbuie

ing. Emanoil SĂVOIU

Acest articol prezintă modul de asamblare al blocurilor de clișee (Fig. 1) în speranța reconstituirii unei coli de tipar de 130 bucăți (13 rânduri x 10 coloane) și a încercării poziționării erorilor secundare în coală.

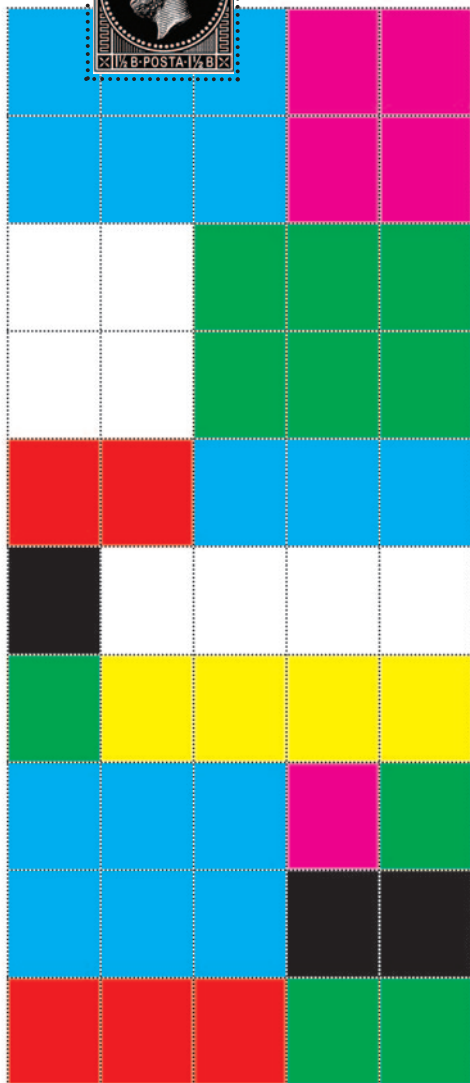
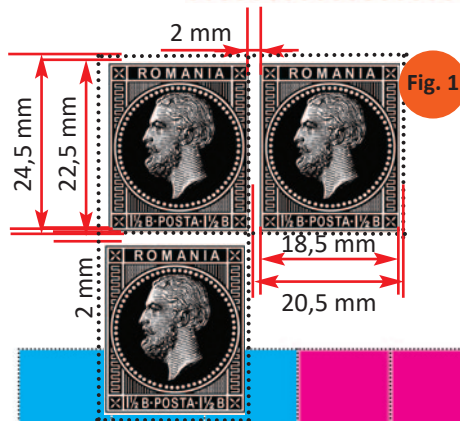
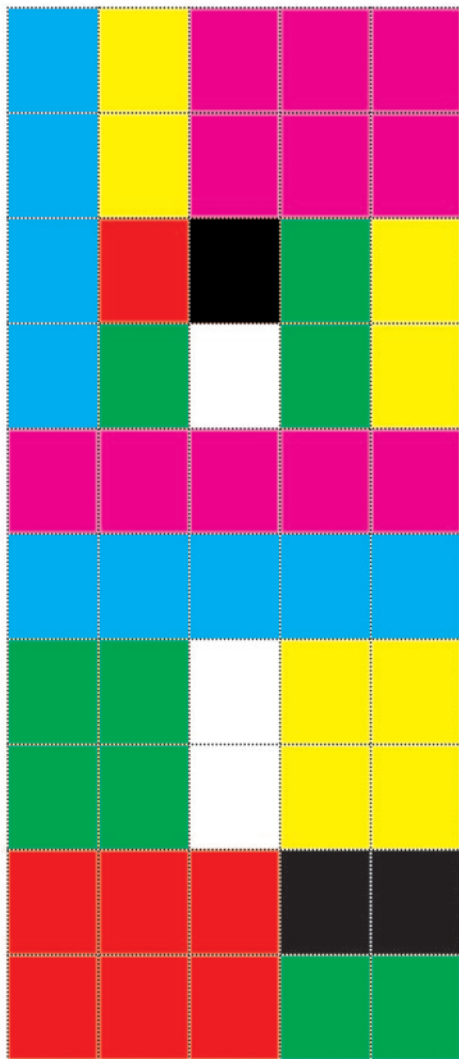

Fig. 2- Blocuri de clișee pentru fragment coală colț dreapta jos

Fig. 3- Blocuri de clișee pentru fragment coală colț stânga sus

Blocul de clișee este un ansamblu de minimum 2 clișee aliniat în bloc pe orizontală și verticală și lipite între ele prin cositorire, zincare sau alte procedee. S-a recurs la folosirea blocurilor de clișee pentru realizarea planității colii de tipar.

Blocurile de clișee în coala de tipar sunt observate prin alinierea orizontală și verticală a blocurilor în sensul că există diferențe mici de aliniere între blocuri, alinierea acestora neefectuându-se perfect.

Folosirea acestei tehnici tipogra-

Fig. 4

fică conduce la apariția mai multor tipuri de coli de tipar în funcție de aranjamentele blocurilor de clișee.

Când un clișeu dintr-un bloc se uzează peste normele admise, se reface blocul de clișee prin înlocuirea clișeului uzat.

În Fig. 2 și Fig. 3 se prezintă două fragmente de coală de 50 bucăți (10 rânduri x 5 coloane), din care cel din Fig. 2 (a se vedea semnul marcat cu o săgeată roșie) este din partea dreaptă jos a colii de tipar (rândurile 4-13, coloanele 6-10), iar cel din Fig. 3

Varietăți secundare la valoarea de 1½ Bani din emisiunea Carol I - București 2

ing. Emanoil SĂVOIU

Prezint, pentru prima dată în literatura română, varietățile secundare cunoscute la valoarea de 1½ Bani negru la emisiunea Carol I - București 2. Aceste varietăți se datorează uzurii clișeeilor.

J. R. W. Purves^{1, 2} a identificat următoarele varietăți secundare:

(i) o pată albă în partea stânga sus a ornamentului grecesc din partea dreaptă jos;

(ii) *pană oblică*³ - o trăsătură de condei albă, în diagonală, ce trece prin colțul din stânga sus a lui M din ROMANIA (Fig. ii);

(iii) spărtură în partea superioară a cadrului deasupra ornamentului din colțul stânga sus, cu o săgeată suplimentară în partea stânga sus a lui R și în interiorul colțului respectiv (la sud-est) - Fig. iii;

(iv) spărtură în cadrul superior și gaură în partea stângă sus a lui N din ROMANIA (Fig. iv);

(v) o săgeată orizontală albă încrucișează jumătatea din dreapta ornamentului din colțul drept, întrerupând în același timp cadrul exterior din dreapta (Fig. v);

(vi) cadrul exterior din stânga jos este întrerupt în câteva locuri în apropierea colțului din sud-vest și acestea sunt ca niște săgeți orizontale albe care ating porțiunea din stânga jos a ornamentului din acest colț (Fig. vi);

(vii) cadrul exterior din stânga sus este subțiat și cadrul este de asemenea spart în această zonă (adică la colțul nord-vest) - Fig. vii;

(viii) cadrul exterior din stânga zimțat și spart pe circa 7,5 mm sub colțul nord-vest;

(ix) spărtură în cadrul exterior stâng de 4,5 mm sub colțul nord-vest;

(x) cadrului exterior stâng îi lipsește ornamentul din colțul stânga jos;

(xi) spărtură în cadrul exterior sus de cca. 6 mm din colțul nord-vest;

(xii) (a) pete albe orizontale peste jumătatea superioară a chenarului grecesc din partea dreaptă sus;

(b) o linie albă fină curbată în partea dreaptă a capului (Fig. xii);

(xiii) o linie diagonală albă (pornind din dreapta ochiului până la cercul exterior) traversând părul pe deasupra urechii (Fig. xiii);

(xiv) zgârietură albă (linii și puncte) la baza gâtului (Fig. xiv);

(xv) o linie diagonală albă la aproximativ 2 mm de baza gâtului (Fig. xv);

(xvi) o linie albă aproape verticală ce trece pe la baza părului spre partea dreaptă a urechii.

Totodată am identificat în colecția mea și alte varietăți:

(xvii) linie albă între baza gâtului și perle (Fig. xvii);

(xviii) linie albă ce traversează barba - gâtul - conturul negru (Fig. xviii);

(xix) (a) pată circulară albă pe rama cadrului din stânga;

(b) ornamentul din dreapta jos deplasat spre stânga atingând cadrul;

(c) spărturi în partea superioară, în colțul nord-vest al cadrului exterior (Fig. xix);

(xx) zgârietură oblică care traversează marca postală pe întreaga sa lățime (Fig. xx);

(xxi) pată albă între perlă și baza gâtului (Fig. xxi);

(xxii) pată neagră în dreapta celui de-al doilea A din ROMANIA (Fig. xxii);

(xxiii) (a) ornamentul din stânga jos deformat;

(b) cadrul exterior din colțul stânga jos spart deasupra ornamentului din acest colț (Fig. xxiii);

(xxiv) pată albă deasupra cercului de perle din stânga sus (Fig. xxiv);

¹ J. R. W. Purves, *Roumania: 1872 issue*, London Philatelist, nr. 75, 1965, p 32-37

² J. R. W. Purves, *Roumania 1872 issue*, London Philatelist, nr. 74, 1965, p 245-8

³ Marcel Șapira, *Emisiunile București 1876-1885*, Ed. SIGMA PRIMEX, București 1997, p. 63

(xxv) cadrul exterior întrerupt în partea dreaptă sus a colțului

nord-vest (Fig. xxv);
(xxvi) pată albă pe marginea ca-

drului exterior din prima jumătate a părții stânga (Fig. xxvi).

Catalog întreguri poștale, update (7): I. Cărți poștale (1873-1927) - III

Urmare a imaginilor alăturate, la pagina 106 a catalogului* se introduce următoarea modificare:

Early date for PC 60 - July 3rd, 1918 (BIROUL DE CENSURĂ MILITARĂ BÂRLAD).

ing. Gheorghe TUDOR

* Emanoil Alexandru Săvoiu, *Romanian postal stationery Specialized catalog 1870-1927*, AXA Botoșani 2014

Emisiunea ocupației sârbe în Timișoara - 1919 (geneza)

Cu opt zile înainte de a semna armistițiul de la Belgrad în 13 noiembrie 1918 armata sârbă a primit ordin de a stabili linia de demarcație cu 10 km la est de Fehértemplom (Biserica Albă, respectiv în limba sârbă Bela Crkva)-Versec (Vârșet, respectiv în limba sârbă Vršac)-Timișoara-Arad¹. Astfel, Direcțiunea Poștei Maghiare din Timișoara a intrat sub jurisdicția forțelor de ocupație sârbe. Direcțiunea din Timișoara deservea în acel moment patru comitate (județe), după cum urmează: Bács-Bodrog, Torontál, Temes (Timiș) respectiv Krassó-Szörény (Caraș-Severin). Armata sârbă nu s-a implicat în afacerile Direcțiunii Poștale, acesta fiind subordonată în continuare unității centrale din Budapesta.

Armata sârbă a preluat comanda poștei din Timișoara abia după preluarea puterii de la Budapesta de către comuniști. În acest moment aprovizionarea oficiilor poștale cu efecte poștale de pe jurisdicția Direcțiunii a devenit deficitară. Pentru a rezolva problema directorul-general dr. Kovács a dispus supratipărirea stocurilor existente în depozitele poștei din Timișoara a mărcilor din emisiunea *Secerătoarele (Arató)* (MPIK² #214, Michel #190) cu valoare nominală 2 fillér și a mărcilor emisiunii *Binefacere III. (Hadisegély III.)* (MPIK #233, Michel #183) cu valoare facială de 10 fillér.

În prima parte voi trata marca de 2 fillér care, după operațiunea de supratipărire, a fost introdusă în circuitul poștal cu valoare nominală de 10 fillér.

Din această marcă poștală au fost supratipărite 10.000 de coli a 100 de efecte, adică un milion de exemplare. Culoarea supratiparului prin dispoziția lui dr. Kovács a fost albastră (Fig. 1). De la această regulă face excepție un lot de 200 de coli (20.000 de mărci poștale) care, din greșeală, au fost supratipărite cu cerneală tipografică de culoare neagră (Fig. 2). Acest incident s-a produs după ce tipografia a primit o comandă de urgență, un anunț de deces, iar tipografia a schimbat cerneala. După executarea comenzii respective s-au întors la supratipărirea colilor poștale fără însă ca să revină la cerneala albastră. Ele inițial au fost trecute la rebut, dar la insistențele unor filatelști care au aflat din întâmplare de incident, și urmare a unor negocieri cu cei 25 de colecționari concentrați în jurul dr. Dezső Ürményi și a publicației editate de acesta, *Der Banater Phi-*

The issue of the Serbian occupation in Timisoara - 1919 (genesis)

László KÁLLAI

Fig. 1 - Supratipar albastru (poziția 1 în coala poștală)

Fig. 1 - Blue overprint (position no. 1 in pane)

Fig. 2 - Supratipar negru (poziția 71 în coala poștală)

Fig. 2 - Black overprint (position no. 71 in pane)

Eight days before the signing of the Armistice of Belgrade in November 13th 1918, the Serbian army received the order to establish the demarcation line 10 km east from Fehértemplom (White Church, Bela Crkva)-Versec (Vârșet, in Serbian, Vršac)-Timișoara-Arad¹. So, the Hungarian Post Office Headquarters from Timișoara fell under the jurisdiction of the Serbian occupation forces. The Headquarters from Timișoara served at that time four districts, as follows: Bács-Bodrog, Torontál, Temes (Timiș) respectively Krassó-Szörény (Caraș-Severin). The Serbian army did not involve in the Post Office Headquarters' affairs, this still being subordinated to the central Headquarters from Budapest.

The Serbian Army took command of the Post Office from Timișoara only after the power in Budapest was taken over by the communists. At this point, the supply of the post offices, which were under the jurisdiction of the Headquarters, with postal effects became poor. In order to solve the problem, the general manager, PhD Kovács, ordered to overprint the existing stocks of stamps from Timișoara Post office depot of *Harvesters* stamp issue (*Arató*) (MPIK² #214, Michel #190) with the face value of 2 fillér and of *Charity III* stamp issue (*Hadisegély III*) (MPIK #233, Michel #183) with the face value of 10 fillér.

In the first part I'll present the stamp of 2 fillér which after the overprinting process was launched into postal circulation with the face value of 10 fillér.

From this stamp there were surcharged 10,000 sheets of one hundred pieces, so that one million items. The color of the surcharge, ordered by PhD Kovács, was blue (Fig. 1). A batch of 200 sheets (20,000 postage stamps) makes exception to this rule, which, by mistake, was printed in black typographic ink (Fig. 2). This incident happened after the moment when the printing house received an urgent command, an announcement of death, and the printers changed the ink. After carrying out the order they took up surcharging postal sheets without coming back to blue ink. Initially the sheets were considered scraps, but at the insistence of some philatelists who found out accidentally about the incident, and due to some

¹ Kóhalmi, Csaba L. - *Follow-up to the Semantics: „Occupation” vs. „Local” Issues of 1918-1921 Article*, The News of Hungarian Philately, Society for Hungarian Philately, 2000, vol. 31, nr. 4, p. 26, Mukilteo WA, USA

² Magyar Posta- és Illetékbélyeg Katalógus (Catalogul Mărcilor Poștale și Fiscale Maghiare - Catalogue of the Postage and Revenue Stamps of Hungary), Philatelica Hungarica Kft., Budapest, 2012, ISSN 14183900

latelist, au obținut câte o coală. Restul de 175 de coli au fost distribuite la câteva oficii poștale rurale^{3,4}.

În afară de această eroare de culoare, la controlul tehnic de calitate au fost declarate rebut aproximativ 30 de coli. Acestea au ajuns în seiful inspectorului poștal Artur Malz. Conform legendelor urbane ele au fost păstrate de Malz până când direcțiunea poștală din Timișoara a fost preluată de administrația română, după care au dispărut fără urmă. Ulterior au apărut pe piața filatelică⁴.

Colile supratipărite au fost recepționate de poșta la 15 mai 1919. Pentru a preveni specula comercianților în domeniul filateliei directorul-general a dispus ca fiecare cumpărător să fie servit cu doar zece mărci poștale la o achiziție. Tutungeriile au putut achiziționa mărcile poștale în coli întregi, dar și lor li s-a solicitat să respecte dispozițiile poștei. Băncile și companiile cu un volum mare de corespondență au putut achiziționa mărcile fără nici o restricție^{3,4}. Excepție de la regula conducerii poștei au făcut-o cei 25 de filателиști de la *Der Banater Philatelist* care au putut achiziționa fiecare câte trei coli (la care se adaugă coala supratipărită cu cerneală neagră). Astfel, colile întregi din această valoare sunt relativ rare (Fig. 3).

Supratipăritul a fost realizat cu o presă tighel* *Liberty* fabricată la Viena în firma *Josef Anger & Söhne Maschinenfabrik und Eisengiesserei*.

Poziția în coala poștală a celor o sută de mărci ale colii poate fi identificată fără mari dificultăți având în vedere că literele și cifrele folosite au o serie de microsemne specifice pentru fiecare poziție. În numărul viitor vă voi prezenta caracteristicile celor trei tipuri principale ale acestui supratipar.

* Aplicarea cernelei era efectuată de role care treceau pe suprafața zătului, mutându-se apoi pe un platou separat de cerneală de unde preluau un strat de cerneală proaspătă pentru foaia următoare. Între timp, o foaie de hârtie era glisată pe un tighel cu balamale care era apoi presat rapid pe zaț și basculat iarăși înapoi pentru îndepărtarea hârției și inserarea următoarei foi, pe durata acestei operații rolele acum proaspăt cerneluite treceau din nou peste zaț. (www.wikipedia.ro)

³ Surányi, László - *A temesvári helyi kiadások 1919*, Philatelica nr. 1, 1983, A Magyar Bélyegyűjtők Országos Szövetsége tudományos közlönye, Budapest

negotiations with 25 collectors gathered around PhD Dezső Ürményi and his publication issued by him, *Der Banater Philatelist*, each got one sheet. The 175 remaining sheets were distributed to some rural post offices^{3,4}.

Except for this color error, at the technical check there were about 30 sheets declared scraps. These were put in the safe of the postal inspector Artur Malz. According to the urban legends they were kept by Malz until the Post Office Headquarters from Timisoara was taken by the Romanian administration, then they disappeared without a trace. Afterwards they appeared on the philatelic market⁴.

The surcharged sheets were received by the post office on May 15th 1919. In order to prevent speculation made by traders in philatelic domain, the general manager ordered to sell each buyer only ten postage stamps per purchase. The tobacconists' shops could buy stamps in entire sheets, but they were asked to comply with the provisions of the post office. Banks

and companies with large volume of correspondence were allowed to buy stamps without restraint^{3,4}. Exempted from the rule of the Post Directorate were those 25 philatelists from *Der Banater Philatelist* who could each buy 3 sheets (plus a sheet surcharged with black ink). So, the entire sheets with this face value are relatively rare (Fig. 3).

The surcharge was realized by a platen press*, *Liberty* trademark, made in Vienna at *Josef Anger & Söhne Maschinenfabrik und Eisengiesserei* Company. The position in the postal sheet of those one hundred stamps of the sheet could be identified without great difficulties having in view that for the used letters and numbers

there is a series of specific microsigns for each position. In the next number of the magazine I'll present the characteristics of these three main types of this surcharge.

* The application of the ink was made by rolls passing on the surface of the matter, moving afterwards on a separated plateau of ink from where they took a fresh ink layer for the next sheet. In the meantime a paper sheet was slid on a platen with hinges and then quickly pressed on matter and tilted back again to thrust away the paper, process followed by the insertion of the next sheet; during this operation the freshly painted rolls passed again over the matter.

⁴ Leipnik, Manó - *Die Entstehung der Temesvár er Provisorien*, *Der Banater Philatelist* nr. 21, 1920, Timișoara

Fig. 3 - Coală întregă (supratipar albastru)
Fig. 3 - Full sheet (blue overprint)

O constatare autocritică și o privire asupra filateliei epocii comuniste

Victor MANTA, PWO

Constatăm încă odată ambiguitatea de care dăm dovadă în colecționarea, deseori cu multă aplecare, a materialului filatelic făcut intenționat și perfect legal astfel încât să ne lase gura apă. Vânând asemenea piese mai rare, stimulăm în continuare acest gen de superproducții, pe care le criticăm dimineața, dar le căutăm cu lumânarea seara.

Băieții „deștepți” de la poșta, pe care i-am menționat*, și care ar fi putut la fel de bine să fie persoane de diferite vârste și sexe, își vor înălța un propriu monument filatelic în 1959, atunci când vor supratipări din nou ceva, și tot în roșu, și anume colîța care a marcat un eveniment important, *Centenarul mărcilor poștale românești* (Mi #Block 40). Ei au „îmbo-

Fig. 1

găit” imaginea acestei colîțe cu inscripția rombică „10 ani de comerț filatelic de stat”, rezultând colîța catalogată ca Mi #Block 42, cu un tiraj de „numai” 20.000 de colîțe (Fig. 1).

Ne putem pune în mod justificat întrebarea cum se face că din totalul de 30.000 de colîțe (sursă Michel) *Centenarul mărcilor poștale românești*, emise în 1958, au putut fi supratipărite 20.000 de exemplare și totuși cele doar

10.000 de colîțe, rămase teoretic nesupratipărite, să se gasească și azi cu destulă ușurință, la prețuri abordabile. Cele 20.000 de colîțe supratipărite sunt mai rare, lucru reflectat și de cotelor lor de catalog, care sunt de aproape patru ori mai mari decât cele pentru colîțele nesupratipărite, ceea ce este în contradicție cu tirajul, rămas mic, al colîțelor nesupratipărite și cu prețurile acestora.

Îmi pun deci întrebarea de unde provin aceste flagrante nepotriviri, deși sunt perfect conștient că marea majoritate a celor inițiați, colaboratori interni și externi caracterizați printr-o deosebită discreție, au aspirat cu ei în neant taine adânci și păcate grele. Precum se vede însă, rezultatele activității acestora continuă să ne bântuie și după o jumătate de secol care s-a scurs de la săvârșirea faptelor, descrise în seria formată de cele patru articole publicate de mine în *philatelica.ro* începând cu anul 2013.

* Victor Manta, *Emisiunea "Expoziția universală Bruxelles" din anul 1958*, *philatelica.ro*, VII, 1(36), ianuarie-martie 2015, 2-5

philatelica.ro în biblioteca MABÉOSZ

Începând din luna martie a.c. revista noastră poate fi citită de filateliștii care accesează biblioteca *Magyar Bélyegygyűjtők Országos Szövetsége* - MABÉOSZ (Federația Națională a Filateliștilor Maghiari). Instituția dispune de un fond de peste 10.000 de unități. Astfel, revista noastră se regăsește în cele mai importante biblioteci de filatelie din întreaga lume.

O colecție completă a revistei noastre din perioada 2009-2015 a fost donată bibliotecii MABÉOSZ cu ocazia unei vizite a redactorului-șef, László Kállai, la conducerea Federației maghiare. Dl Kállai a fost primit de președintele și directorul executiv al Federației maghiare, Csaba Kornél Tóth, respectiv Géza Kolozsvári.

Cei trei au mai discutat despre condiția presei filatelice, dar și despre o colaborare între *philatelica.ro* și publicația oficială a Federației, *Bélyegvilág*. Colaborarea între cele două publicații constă în schimbul unor articole care sunt de interes pentru cititorii români și maghiari.

Tot cu această ocazie a fost finalizată cooptarea redactorului nostru șef în echipa redacțională a paginii de *Internet* a Federației maghiare unde îi revine sarcina de a redacta secțiunea *Noi apariții - Internațional*. (dnd)

În cabinetul președintelui MABÉOSZ. Redactorul-șef László Kállai immortalizat în momentul în care înmânează colecția revistei *philatelica.ro* președintelui Federației maghiare, Csaba Kornél Tóth

ROMÂNIA EMISIUNI 2015

ROMANIA 2015 ISSUES

Sursa imaginilor: UPU - WADP Numbering System (WNS) <http://www.wnsstamps.ch/en> și <http://www.stampnews.com>

Campionii faunei

Champions of wildlife

Data punerii în circulație: 16.01.2015.
 Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm; bloc, 116x86 mm.
 Machetator: Walter RIESS.
 Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **bloc** de 4 mărci poștale.
 Tipărit offset, la 4 culori, pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
 Tiraj: 3.424 (valoarea nominală de 3,60 L), ? (valoarea nominală de 4,30 L), ?? (valorile nominale de 8,10 L și 9,10 L), 6.300 (bloc).
 FDC în tiraj de 300 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 1/16/2015.
 Size: stamp, 48x33mm; block, 116x86 mm.
 Designer: Walter RIESS.
 Page composition: **sheet** of 32 stamps, **block** of 4 stamps.
 Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.
 Run printing: 3,424 (3.60 L face value), ? (4.30 L face value), ?? (8.10 L and 9.10 L face values), 6,300 (block).
 FDC run printing: 300 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Reproduceri de artă

Data punerii în circulație: 23.01.2015.
 Dimensiuni: marca poștală, 52x42 mm, 42x52 mm.
 Machetator: Vlad VĂMĂȘESCU.
 Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale, **minicoală** de 4 mărci poștale + 2 viniete.
 Tipărit offset, la 6 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
 Tiraj: 21.188 (valoarea nominală de 3.10 L), 10.188 (valoarea nominală de 3.30 L), 11.188 (valoarea nominală de 4.50 L), 14.188 (valoarea nominală de 14.50 L).
 FDC în tiraj de 300 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Art reproductions

Date of issue: 1/23/2015.
 Size: stamp, 52x42 mm, 42x52 mm.
 Designer: Vlad VĂMĂȘESCU.
 Page composition: **sheet** of 20 stamps, **small sheet** of 4 stamps + 2 labels.
 Printing system: offset, in six colours on chromo-gummed paper - UK origin.
 Run printing: 21,188 (3.10 L face value), 10,188 (3.30 L face value), 11,188 (4.50 L face value), 14,188 (14.50 L face value).
 FDC in tiraj de 300 seturi (2 envelope) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Regalitatea în România

Data punerii în circulație: 30.01.2015.
Dimensiuni: mărcile poștale, 42x52 mm;
bloc, 104x136 mm (în album filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale și 2 viniete, **bloc** de 4 mărci poștale (în album filatelic).

Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).

Tiraj: 16.580 (valoarea nominală de 3.10 L), 11.580 (valoarea nominală de 3,30 L), 18.580 (valoarea nominală de 6 L), 15.580 (valoarea nominală de 14,50 L), 325 (bloc).

FDC în tiraj de 625 seturi (2 picuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și omlerate cu ștampila P.Z., din care 325 (în album filatelic) au aplicate în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Ilustrată maximă: 300 seturi (4 imagini).

Album filatelic în tiraj de 325 exemplare echipat cu blocul de 4 mărci poștale al emisiunii și FDC-ul având aplicată în clar, în folio aur, ștampila P.Z. Ambele produse sunt numerotate în negru de la 001 la 325.

Date of issue: 1/30/2015.
Size: stamps, 42x52 mm; block, 104x136 mm (in philatelic album).
Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.
Page composition: **sheet** of 20 stamps; **small sheet** of 4 stamps + two labels, **block** of 4 stamps (in philatelic album).

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 16,580 (3.10 L face value), 11,580 (3.30 L face value), 18,580 (6 L face value), 15,580 (14.50 L face value), 325 (block).

FDC run printing: 625 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 325 (in philatelic album) have applied in gold folding, clearly, the *first day* postmark.

Maxicard: 300 sets (4 images).

Philatelic album in run printing of 325 pcs., equipped with the block of 4 stamps of the issue, and FDC of the issue having the *first day* postmarks clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered in black from 001 to 325.

THE PHILATELIC JOURNALIST, nr. 145, octombrie 2014 și nr. 146, februarie 2015, revistă a Association International des Journalistes Philatéliques (Aso-

ciația Internațională a Ziaristiilor Filatelici) - AIJP (www.aijp.org). Din sumar: *The WADP project "Press and philately" - Where do we stand?* (Giancarlo

Morolli); *The future of international exhibitions* (Mark Bottu); *Promotional reporting. A discussion* (Wolfgang Maassen). (dnd)

Data punerii în circulație: 6.02.2015.
 Dimensiuni: mărcile poștale, 33x48 mm; bloc, 164x134 mm (în album filatelic).

Machetator: Adrian PÎNZARU.
 Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale; **minicoală** de 5 mărci poștale și o viniție, **bloc** de 4 mărci poștale (în album filatelic).

Tipărit offset, la 4 culori pe hârtie cromo-gumată (Anglia).
 Tiraj: 10.056 (valoarea nominală de 4.50 L), 23.656 (valoarea nominală de 5 L), 35.056 (valoarea nominală de 8.10 L), 10.856 (valoarea nominală de 9,10 L), 255 (bloc).

FDC în tiraj de 555 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 255 (în album filatelic) au aplicate în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Ilustrată maximă: 300 seturi (4 imagini).
 Album filatelic în tiraj de 255 exemplare echipat cu blocul de 4 mărci poștale al emisiunii și FDC-ul având aplicată în clar, în folio aur, ștampila P.Z. Ambele produse sunt numerotate în negru de la 001 la 255.

Date of issue: 2/06/2015.
 Size: stamps, 38x48 mm; block, 164x134 mm (in philatelic album).

Designer: Adrian PÎNZARU.
 Page composition: **sheet** of 32 stamps; **small sheet** of 5 stamps + one label, **block** of 4 stamps (in philatelic album).
 Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 10,056 (4.50 L face value), 23,656 (5 L face value), 35,056 (8.10 L face value), 10,856 (9.10 L face value), 255 (block).

FDC run printing: 555 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 255 (in philatelic album) have applied in gold foiling, clearly, the *first day* postmark.

Maxicard: 300 sets (4 images).
 Philatelic album in run printing of 255 pcs., equipped with the block of 4 stamps of the issue, and FDC of the issue having the *first day* postmarks clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered in black from 001 to 255.

Alfabetul florilor

Flowers alphabet

Data punerii în circulație: 20.02.2015.

Dimensiuni: mărcile poștale, 36x36 mm; bloc, 228x62 mm.

Machetator: Walter RIESS.

Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale, **minicoală** de 5 mărci poștale și o vinietă, **bloc** de 6 mărci poștale și 6 TABS-uri.

Tipărit offset, la 4 culori, pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 6.552 (valorile nominale de 3 L, 3.30 L și 14,50 L), 5.152 (valorile nominale de 3,10 L și 4,70 L), 3.752 (valoarea nominală de 4,30 L), 3.015 (bloc).

FDC în tiraj de 300 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 2/20/2015.

Size: stamps, 36x36 mm; block, 228x82 mm.

Designer: Walter RIESS.

Page composition: **sheet** of 28 stamps, **small sheet** of 5 stamps + one label, block of 6 stamps + 6 TABS.

Printing system: offset, in four colours on chromogummed paper - UK origin.

Run printing: 6,552 (3 L, 3.30 L and 14.50 L face values), 5,152 (3.10 L and 4.70 L face values), 3,752 (4.30 L face value), 3,015 (block).

FDC run printing: 300 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Sfintele Paști 2015

Data punerii în circulație: 12.03.2015.

Dimensiuni: marca poștală, 36x36 mm; coliță dantelată, 116x149 mm (marca poștală, 36x36 mm); bloc, 136x63 mm (în album filatelic); bloc special, 80x58 mm (în produs filatelic).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 28 mărci poștale; **minicoală** de 8 mărci poștale și o vinietă, **minicoală** de 4 mărci poștale + manșetă ilustrată (2 modele), **bloc special** de 2 mărci poștale (în album filatelic), **bloc special** „serie completă” (în produs filatelic), **coliță dantelată**.

Tipărit offset, la 5 culori pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 1.434.820 (valoarea nominală de 1 L), 5.600 (coliță dantelată, valoarea nominală de 9.10 L), 411 (bloc special de 2 mărci poștale), 365 (bloc special „serie completă”).

FDC în tiraj de 761 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z., din care 411 (în album filatelic) au aplicată în clar ștampila P.Z. în folio aur.

Album filatelic în tiraj de 411 exemplare echipat cu blocul special de 2 mărci poștale și FDC-ul având ștampila P.Z. aplicată în clar, în folio aur. Ambele produse sunt numerotate de la 001 la 411.

Produs filatelic în tiraj de 365 exemplare echipat cu timbru de argint aurit, replică a mărcii poștale *Sfintele Paști 2015* prezentat într-o cutie. Pe capacul interior al cutiei este poziționat carnetul filatelic care conține blocul special „serie completă” al emisiunii și certificatul de autenticitate, numerotat de la 001 la 365.

Holy Easter 2015

Date of issue: 3/12/2015.

Size: stamp, 36x36 mm; perforated souvenir sheet, 116x149 mm (stamp, 36x36mm); block, 136x63 mm (in philatelic album); special block, 80x58 mm (in the philatelic product).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 28 stamps; **small sheet** of

8 stamps + one label, **small sheet** of 4 stamps with illustrated border (2 models), **special block** of 2 stamps (in philatelic album), **special block** „complete serie” (in the philatelic product), **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in five colours on chromogummed paper - UK origin.

Run printing: 1,434,820 (1 L face value), 5,600 (perforated souvenir sheet, 9.10 L face value), 411 (special block of 2 stamps), 365 (special block „complete serie”).

FDC run printing: 761 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark, out of which 411 (in philatelic album) have applied in gold folding, clearly, the *first day* postmark.

Philatelic album in run printing of 411 pcs., equipped with the special block of 2 stamps and FDC of the issue having the *first day* postmark clearly imprinted in gold foiling. Both products are numbered from 001 to 411.

The philatelic product created into an edition of 365 pcs equipped the golden silver stamp, a replica of the stamp *Holly Easter 2015*, presented in an box. The interior lid of the box holds a philatelic booklet with the „complete serie” block of the issue and the certificate of authenticity, numbered from 001 to 365.

Colecții de marcă

Distinguished collections

Data punerii în circulație: 20.03.2015.

Dimensiuni: marca poștală, 52x42 mm; bloc, 174x108 mm.
Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 20 mărci poștale, **minicoală** de 4 mărci poștale + 4 viniete, **bloc** de 4 mărci poștale + 2 viniete.

Tipărit offset, la 4 culori, pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 13.140 (valoarea nominală de 3 L), 4.140 (valoarea nominală de 4,50 L), 7.140 (valoarea nominală de 9,10 L), 8.140 (valoarea nominală de 14,50 L), 2.900 (bloc).

FDC în tiraj de 220 seturi (2 plicuri) echipate cu mărcile poștale ale emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 3/20/2015.

Size: stamp, 52x42mm; block, 174x108 mm.

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 20 stamps, **small sheet** of 4 stamps + 4 labels, **block** of 4 stamps + 2 labels.

Printing system: offset, in four colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 13,140 (3 L face value), 4,140 (4.50 L face value), 7,140 (9.10 L face value), 8,140 (14.50 L face value), 2,900 (block).

FDC run printing: 220 sets (2 envelopes) equipped with the stamps of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

Intelligence în slujba democrației - 25 de ani, Serviciul Român de Informații

Intelligence safeguarding democracy - 25 years, Romanian Intelligence Service

Data punerii în circulație: 23.03.2015.

Dimensiuni: marca poștală, 48x33 mm; coliță dantelată 90x120 mm (marca poștală, perfor rotund, diametru 30 mm).

Machetator: Mihai VĂMĂȘESCU.

Prezentare: **coală** de 32 mărci poștale, **minicoală** de 6 mărci poștale + manșetă ilustrată, **coliță dantelată**.

Tipărit offset, la 5 culori, pe hârtie cromogumată (Anglia).

Tiraj: 14.062 (valoarea nominală de 8,10 L), 3.400 (coliță dantelată, valoare nominală 14,50 L).

FDC în tiraj de 355 plicuri echipate cu marca poștală a emisiunii, numerotate și obliterate cu ștampila P.Z.

Date of issue: 3/23/2015.

Size: stamp, 48x33mm; perforated souvenir sheet 90x120

mm (stamp, circular perforated diameter 30 mm).

Designer: Mihai VĂMĂȘESCU.

Page composition: **sheet** of 32 stamps, **small sheet** of 6 stamps with illustrated border, **perforated souvenir sheet**.

Printing system: offset, in five colours on chromo-gummed paper - UK origin.

Run printing: 14,0620 (8.10 L face value), 3,400 (perforated souvenir sheet, 14.50 L face value).

FDC run printing: 355 envelopes equipped with the stamp of the issue, numbered and cancelled with the *first day* postmark.

CURIERUL FILATELIC, an XXVI, nr. 176, ianuarie-martie 2015. Din sumar: *Emisiunea Mihai I vederi uzuale 1947 fără și cu supratipar - francaturi și circulații deosebite* (Dinu G. Matei); *Adevăruri despre cenzuri: Cenzura serviciilor de informații (II)* - Silviu N. Dragomir; *Din nou despre vinietele locale realizate la Mediaș în primele decenii ale secolului XX* (ing. Liviu Pintican-Luga); *Ștampile de cenzură germane: Cenzuri tendențioase (I)* - George Morărel; *Prin Avion, dar fără taxă aeriană?!* (Norbert Blistyar); *Precizări* (Mihai Lucian Velea); *Raport privind maximafilia din România în 2014* (Vasile Doros); *Expoziția filatelice națională*

ISTORIA 2014 (dr. ing. Marius Muntean); *Virtus Romana Rediviva - 20 de ani de la înființarea batalionului 817 Artilerie „Petru Rareș”* (prof. Nicolae Salade); *Pledoarie pentru o colecție tematică „open”* (ing. Romeo Lucian Stoia); Documentar Fram: *Francaturile mecanice aplicate de Administrațiile Publice Locale 2005-2012* (ing. Călin Marinescu), *Regina florilor* (prof. Nicolae Ilișiu); Noi emisiuni de mărci poștale și întreguri poștale românești; Știri din țară; recenzii filatelice (lucrările domnilor Tiron Martin - Marius Muntean și Mihai Lucian Valea). (dnd)

Preotul Mihail Berezovschi (1868-1940) muzician și pictor - un mare patriot basarabean

Prof. Valentin BEREZOVSKI

Preotul Mihail A. Berezovschi (Fig. 1) s-a născut în ziua de 20 februarie, anul 1868, în localitatea Caplan, județul Cetatea Albă din Basarabia, în familia preotului Andrei Berezovschi.

Cursurile școlii primare le-a urmat în localitatea natală, după care, în perioada 1878-1888, a urmat Seminarul cu 10 clase din Chișinău.

De la bun început s-a făcut remarcat prin calitățile sale muzicale excepționale. Drept urmare, imediat după absolvirea Seminarului a fost hirotonit preot la o biserică din Chișinău (1889), de unde numai după un an a fost transferat la Catedrala orașului. După încă un an, tânărul preot a fost numit dirijor adjunct al corului mitropolitan (sorb) al Chișinăului (Fig. 1 și Fig. 2).

În perioada 1902-1904, a urmat cursurile superioare de dirijat, fiind titularizat ca dirijor principal al aceleiași cor. Preotul Mihail Berezovschi a fost primul dirijor basarabean care încă din 1903 a cântat slujbele în limba română, sfidând autoritățile administrative și ecleziastice ruse. Pe măsura trecerii timpului corul dirijat de acest *maestru desăvârșit* a reușit să se impună drept cea mai bună formație corală din Moldova de Răsărit (Basarabia).

Ca o apreciere a calităților muzicale și a pregătirii sale profesionale, în anul 1911 a fost numit profesor și director la Școala de cântăreți bisericești din Chișinău. Aici, de la elevii săi și de la deferiți cântăreți sătești, a cules vechile cântări bisericești în limba română pe care, mai târziu, le-a armonizat și publicat, spre a fi folosite și de alții. Ca urmare a acestei activități, mulți dintre foștii săi elevi au prins curaj și au început să folosească, în timpul slujbei, răspunsurile și cântările în limba română.

Fiind remarcat de elite culturale din țară, corul condus de preotul Mihail Berezovschi a început să fie

Fig. 2

Fig. 1

solicitat la cele mai importante evenimente ce au precedat unirii Basarabiei cu Țara-Mamă, România, act înfăptuit la 27 martie 1918. Astfel, în perioada 25-28 mai 1917, la Chișinău s-a ținut primul *Congres Național al Învățătorilor*, manifestare la care preotul poet Alexie Ma-teevici, venit de pe frontul de la Mărășești, a recitat pentru prima dată nemuritoare odă *Limba noastră*. La acest forum s-a hotărât introducerea în învățământ a limbii române, scop în care au fost organizate, în lunile de vară, cursuri pregătitoare pentru învățători. Printre lectorii s-a numărat și preotul Mihail Berezovschi, care a predat muzica în limba română. La finalul acestor cursuri, corul format de preotul Mihail Berezovschi a prezentat un concert de cântece românești însoțite de recitări din poeziile lui Eminescu, Alexandri și Coșbuc.

Devenit un stindard al muzicii corale românești, corul preotului Mihail Berezovschi a prezentat concerte similare în ziua de 20 octombrie 1917 când la Chișinău a avut loc *Congresul Ostașilor Moldoveni* unde s-a hotărât constituirea Sfatului Țării, forum care la 21 noiembrie 1917 a proclamat Basarabia ca Republică Democratică Românească. Festivitățile ce au însoțit acest eveniment au debutat cu săvârșirea Sfintei Liturghii în Catedrala orașului, slujbă oficiată de preotul Ion S. Andronic în limba română. Tot în limba română au fost

și răspunsurile date de corul preotului Berezovschi. După slujba religioasă, participanții s-au deplasat la palatul Sfatului Țării, unde s-a sfințit drapelul primei unități a armatei basarabene românești. Despre acest moment solemn a vorbit arhimandritul Gurie Grosu, după care, corul condus de preotul Berezovschi a interpretat cântecul patriotic *Deșteaptă-te române*, în prezent devenit Imnul național al României.

Evenimentul culminant la care s-a remarcat prezența corului condus de același mare animator și patriot, a fost cel din 27 martie (9 aprilie) 1918, când a fost proclamată unirea pe vecie a Republicii Democratice Moldovenești Autonome (Basarabia), între hotarele Patriei-Mamă. Muzica patriotică și religioasă interpretată cu acest prilej a cuprins lucrări de referință printre care și lucrarea compozitorului Gavril Musicescu, *Cine se va sui pe Muntele Domnului*. Din acest prestigios ansamblu coral au făcut parte Maria Cebotari și Anastasia Dicescu (Fig. 3), care peste ani, au devenit renumite soliste ale operei din Chișinău.

Anul istoric 1918 a mai prilejuit participarea la marea reuniune organizată la Chișinău sub genericul *Serbarea tuturor românilor*, manifestare ce prevestea mărețul eveniment al desăvârșirii Statului Român Unitar prin unirea Transilvaniei de la 1 Decembrie 1918.

Prin concertele date și conținutul programelor, faima corului a trecut hotarele țării, socotit fiind ca una dintre cele mai bune formații ale genului. Ca urmare a acestei reputații, la 15 octombrie 1922 corul a fost invitat să cânte la Alba Iulia cu prilejul încoronării Regelui Ferdinand. La eveniment a participat și renumitul cor *Carmen* din București, dirijat de cunoscutul compozitor Dumitru G. Kiriac. În relatările celor prezenți la festivitate se menționa faptul că la intonarea *Imnului Încoronării*, regele a fost atât de impresionat încât și-a întors capul privind spre balconul corului. După festivități, în semn de apreciere, dirijorul Mihail Berezovschi i-a fost oferit un ceas de aur cu monograma regală, iar corul a fost invitat să susțină un concert la Ateneul Român. Concertul s-a bucurat de un succes răsunător, fiecare piesă interpretată fiind îndelung ovaționată.

Întors la Chișinău, preotul Mihail Berezovschi și-a reluat activitățile dirijorale, didactice și componistice, continuând să culegă și să armonizeze cântece populare locale. Pe linie didactică a funcționat ca profesor titular de muzică la Conservatorul de Muzică și Artă Dramatică cât și la Facultatea de Teologie.

Preotul Mihail Berezovschi, fiu al Basarabiei, muzician de seamă între muzicienii clasici ai României, este și astăzi prezent în multe biserici și catedrale unde i se cântă *Liturgia*, devenită mult căutată de numeroși preoți din țară. Compo-

Fig. 3

zițiile sale, măiestria interpretativă a corului și patriotismul său dovedit de-a lungul vieții au fost elogiati de către mari personalități, cum au fost George Enescu, Tiberiu Brediceanu, D. G. Kiriac, George Dima și de multe alte personalități din partea dreaptă a Prutului.

Puțini cunosc faptul că preotul Berezovschi a fost și un talentat pictor. Acuarelele sale au fost apreciate în expozițiile de gen organizate atât la Chișinău și în multe orașe basarabene cât și la București.

Pentru meritele sale a fost distins cu ordinul *Coroana României* în grad de Cavaler, decorația *Bene Merenti* clasa I, precum și cu alte titluri și ranguri ecleziastice. Personalități de seamă ale timpului i-au apreciat talentul, i-au admirat calitățile de slujitor credincios al religiei, cele didactice și patriotismul de care a dat dovadă. Semni-

Fig. 4

ficativă este aprecierea scriitorului Gala Galaction care scria: „Am fost la Roma și în Capella Sixtină, unde am ascultat corul Papei. Maestre Berezovschi, al dumitale este superior!” Arma sa principală a fost muzica, cuvântul românesc cântat, după cum declara cu mândrie: „Muzica este viața mea; în ea m-am

născut și în ea voi muri.”

Așa s-a întâmplat. S-a stins din viață în 20 noiembrie 1940, la vârsta de 72 de ani, vârsta înțelepciunii. Zi tristă și mohorâtă de toamnă. Tristă pentru toți cei ce l-au cunoscut și apreciat, tristă și pentru întreaga provincie aflată din nou sub ocupație străină. A fost înmormântat în cimitirul central din Chișinău alături de alți patrioți cum au fost preotul-poet Alexie Mateevici¹ (Fig. 4) și preotul-compozitor Alexandru Cristea, autorul muzicii odei *Limba noastră*, devenită astăzi Imnul național al Republicii Moldova.

Acum, la împlinirea a 75 de ani de la trecerea sa în împărăția tăcerii, consider o datorie, mai ales pentru cei de dincolo de Prut, să ne îndreptăm un gând de recunoștință și să ne plecăm frunțile în memoria celui care a fost preotul-patriot MIHAIL BEREZOVSKI.

¹ Berezovschi, Valentin - *Preotul-poet Alexie Mateevici (1888-1917)*, philatelica.ro, V, 4(27), iulie-august 2013, 32-33

Asemănarea numelui preotului Mihail Berezovschi cu cel al semnatarului articolului este o coincidență cu totul întâmplătoare nefiind stabilit nici un grad de rudenie, ci doar faptul că ambii aparțin aceluiași ținut al Basarabiei.

RUNDBRIEF, nr. 4-2014 și 1-2015, publicație în limba germană, dedicată automatizărilor poștale, a BPA - BRIEFPOSTAUTOMATION (<http://www.argebriefpostautomation.de>). Din sumar: *Die KRAG-Briefstempelmaschine in Österreich* (Wilfried Korber); *Konsolidierung von Sendungen XIV* (Heinz Friedberg).

TOPICAL TIME, vol. 66, nr. 1 (389), ianuarie-februarie 2015, publicație bilunară de filatelie tematică a *Asociației Tematicienilor Americani* (ATA) - <http://www.americantopicalassn.org/>. Din sumar: *Old postmark in butterfly form* (Vladimir Kechan); *Topics on postmarks: If you need me, I'll*

be at the lodge (George DeKornfeld); *Meters by topic: Absolutely, Mr. Pitney? Positively, Mr. Bowes!* (Wayne L. Youngblood); *My topic: Phil Schorr* (Dawn Hamman); *Cambodia's temples* (Ray E. Cartier); *Study Unit Spotlight: Ventures in printing* (Sandy Stover); *Major milestones in manned spaceflight* (Jeff Dugdale); *Chinese poetry masters* (Wen Hsiao); *New circus items spotlight collecting dilemma* (Wayne L. Youngblood); *Units in action; Chapter chatter; Youth in topics* (Mary Ann Bowman); *Philatelic journals* (este menționată revista philatelica.ro). (dnd)

Stabilizarea din 1947 și ștampilele publicitare

Cristian-Andrei SCĂICEANU, AIJP

În istoria României au avut loc patru reforme monetare. Două dintre ele au rămas cunoscute sub denumirea de stabilizare, cele din 1929 și 1947, a treia sub numele de reformă (1952), iar ultima este denumirea din 2005.

După sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial România a traversat o perioadă dificilă, atât din punct de vedere politic, cât și financiar. La sfârșitul războiului, în 1945, rezervele de aur ale României erau mai mari decât cele cu care intrase în marea conflagrație. Acest fapt, aparent paradoxal, se explică prin faptul că Banca Națională a României a manifestat o poziție foarte fermă în relațiile economice cu cel de-al Treilea Reich, impunând plata petrolului și a grânelor livrate Germaniei cu aur. Astfel încât, dacă în 1941 rezervele de aur fin ale țării erau de 162,4 tone, în 1945 acestea ajunseseră la 238,1 tone¹.

Cauzele inflației galopante din 1947 sunt multiple. Banca Națională a României a fost nevoită, după război, să asigure retragerea din circulație a leilor sovietici și rublelor puse în circulație pe teritoriul României de către Armata Roșie și bancnotelor din Ardealul de Nord emise de Banca Națională a Ungariei. Condițiile impuse României prin Convenția de Armistițiu încheiată la 12 septembrie 1944, la Moscova, au contribuit din plin la înrăutățirea situației economice a țării. Dificultățile au fost agravate de reforma agrară din 1945 și de seceta din 1946².

Tendințe inflaționiste începuseră să se manifeste încă de dinainte de izbucnirea celui de-al Doilea Război Mondial, dar creșterea masei monetare aflată în circulație era atunci generată de avântul economic al țării din acei ani. După război însă, România a fost confruntată cu o inflație puternică, ajungându-se ca în iulie 1947 să se tipărească bancnote cu nominalul de 5 milioane de lei, aceasta fiind cea mai mare cupiură apărută vreodată în România. În 1941 valoarea bancnotelor aflate în circulație era de 96.650.376.550 lei, iar la 14 august 1947 a ajuns la 48.451.000.000.000 lei³. În aceste condiții s-a ajuns la un nivel alarmant al plăților fără numerar, manifestându-se o puternică lipsă de încredere în moneda națională. Cazul „cocoșilor” este relevant în acest sens⁴. Bursa neagră a înflorit, pe fondul haosului economic din acele vremuri tulburi.

Situația dramatică a economiei românești era cunoscută de toată lumea. Factorul de decizie, care era cel politic, nu a reacționat însă. Lupta politică între comuniștii susținuți de Moscova - inclusiv prin pre-

zența Armatei Roșii pe teritoriul național - și partidele istorice a făcut să se negligeze neperimis de mult, cu grave consecințe, luarea unor măsuri de redresare a vieții economice. Abia după victoria comuniștilor, prin falsificarea alegerilor din 1946, problemele economice au început să intre în atenția guvernanților. Dar acest lucru s-a petrecut tot printr-o abordare preponderent politică, orice măsură economică luată de comuniști fiind privită prin prisma luptei de clasă.

Începând cu 1 ianuarie 1947, prin etatizarea Băncii Naționale a României, comuniștii aveau controlul deplin asupra băncii centrale, cunoscut până atunci ca un fief liberal. Fiind întunite condițiile politice, la 15 august 1947 Adunarea Deputaților a votat Legea nr. 287 prin care se făcea stabilizarea monetară. Aceasta prevedea un raport de schimb de 20.000 lei vechi pentru 1 leu nou, plafonat însă după criterii ce pot fi interpretate ca fiind politice. Astfel, salariații și pensionarii puteau schimba maximum 3 milioane de lei vechi, agricultorii capi de familie 5 milioane lei - cei care predașeră la timp cotele impuse mai aveau dreptul la un supliment de 2,5 milioane lei -, iar cei fără profesie doar 1,5 milioane. Intreprinderile publice aveau dreptul să schimbe toți banii deținuți, iar restul firmelor doar suma echivalentă fondului de salariu din luna iunie 1947. Firmele care făceau comerț de mărfuri nu aveau dreptul să schimbe nici un ban. Totalul sumelor schimbate a fost de 27.550 miliarde lei, adică 57% din totalul numerarului aflat în circulație. Această sumă a fost convertită în 1,4 miliarde lei stabilizați⁵. Leul stabilizat era definit ca având un conținut de 6,60 mg aur fin cu titlul de 9/10, prețul unui kilogram de aur fin fiind fixat la 168.350,15 lei⁶. Noile bancnote aveau nominalurile de 20 lei (emisă de Ministerul Finanțelor), 100, 500 și 1.000 lei (toate emise de Banca Națională a României) și monedele divizionare de 0,50, 1, 2 și 5 lei (emise de Ministerul Finanțelor).

Înfăptuirea stabilizării a condus la ameliorarea situației, dar nu a rezolvat problemele de fond ale economiei românești, pentru că o măsură financiară, deși poate avea anumite consecințe pozitive, nu poate rezolva problemele generate de cauze politice.

În rândul populației din mediul urban stabilizarea a fost bine primită, dar în rândul păturii mijlocii de la sate a fost foarte prost percepută. Succesul stabilizării era condiționat de modul de formare a prețurilor pentru diferite categorii de mărfuri. Toți producătorii și comercianții au fost obligați să-și declare stocurile, cei care se sustrăgeau de la ▶▶▶

¹ Cristian Păunescu, Marian Ștefan (editori), *Tezaurul Băncii Naționale a României la Moscova: documente*, ediția a II-a revăzută și adăugită, București, 2011, Editura Oscar Print, pp. 347 - 348.

² Vezi pe larg cauzele economice și politice ale inflației din 1947 la Sabina Marițiu, *Din istoria monetară a României*, Banca Națională a României, 2006.

³ Sabina Marițiu, *op. cit.*, p. 28.

⁴ Este vorba despre medalia de aur „Ardealul nostru”, bătută în septembrie 1944, care a ajuns să circule masiv, chiar dacă, fiind medalie, nu avea valoare nominală, fiind foarte populară sub denumirea de „cocoșel”, nume derivat de la polul francez de aur pe care apărea cocoșul galic.

⁵ Sabina Marițiu, *op. cit.*, p. 46.

⁶ *Ibidem*, p. 38.

această îndatorire fiind pasibili de acuzația de speculă și sabotaj economic. Deținerea aurului și a devizelor străine era interzisă, populația fiind obligată să le predea, contra unor sume stabilite pe baza cursului oficial, Băncii Naționale a României, recent etatizată. Astfel, s-au cumpărat de la populație peste 5 tone de aur fin și valute străine în valoare de 549 milioane lei⁶. După aplicarea stabilizării numărul băncilor care funcționau în România a scăzut semnificativ. Din 189 de bănci locale și 200 de sucursale ale unor mari bănci s-a ajuns la doar 76 de bănci locale și 174 de sucursale ale băncilor comerciale⁷.

Așa cum am văzut, stabilizarea din 14 august 1947 a fost departe de a fi un succes. Lovind în pătura de mijloc la țărănimii, mijlocașii satelor fiind asimilați cu „dușmanul de clasă”, producția agricolă a avut de suferit, contribuind la creșterea prețurilor. Măsurile luate în această direcție, fiind aproape exclusiv propagandistice, nu aveau cum să-și atingă scopul. În intervalul august 1947 - ianuarie 1948, acestea au crescut în procent de 270%⁸. În consecință, au apărut zvonuri că în curând va fi introdusă o nouă monedă, „dacul”¹⁰, estimată la 60.000 lei vechi¹¹.

Creșterea producției agricole, stabilitatea prețurilor și contracararea zvonurilor au fost probleme pe care autoritățile au încercat să le combată aproape exclusiv prin mijloace propagandistice, apelând în acest sens la Poșta Română prin întrebuițarea unor ștampile publicitare. Banca Națională a României a avut un rol pur tehnic în efectuarea stabilizării din 1947. Pentru a anunța populația cu privire la măsurile stabilite pentru efectuarea stabilizării, Banca Națională a României a încheiat contracte cu Societatea Română de Radiodifuziune, care a difuzat comunicatul BNR privind stabilizarea de două ori în ziua de 15 august 1947, în cadrul emisiunilor informative de la orele 7.00 și 14.00, precum și cu 14 ziare centrale (Scânteia, Libertatea, Drapelul, Frontul Plugarilor, Națiunea, Dreptatea Nouă, Universul, Argus, Finanțe și Industrie, Industrie și Comerț, România Liberă, Poporul, Semnalul și Adevărul)¹². Din acest motiv nu credem că Banca Națională a României a avut vreun rol în folosirea ștampilelor publicitare utilizate de Poșta Română cu scopul de contracara problemele apărute în cursul aplicării stabilizării.

Am prezentat, pe scurt, contextul economico-politic în care au apărut aceste ștampile publicitare pentru a sublinia că, în ciuda unor aparențe economice, ele au un pronunțat caracter politic. Dintre ștampilele de acest tip enumerăm următoarele:

1. **NICI O PALMĂ DE/PĂMÂNT/NE ÎNSĂMÂNȚAT/ BUCUREȘTI 1, 19 AUG 47 (Fig. 1)**, aplicată în tranzit, la București, pe un plic sosit din Austria, cu ștampila

Fig. 1

Fig. 2

Fig. 3

cenzurii americane **MILITARY CENSORSHIP CIVIL MAIL 2603**, cu destinația Bistrița.

2. **31 OCTOMBRIE/ZIUA ECONOMIEI/ADUNĂ BANI ALBI/PENTRU ZILE NEGRE, BUCUREȘTI I, 31 OCT 47**, aplicată pe un FDC necirculat (Fig. 2). Menționăm că o ștampilă cu același text a mai fost aplicată și anii 1942 (Fig. 3), 1943 (Fig. 4) și 1945¹³. La ștampila din 1947 înălțimea literelor este de 4 mm, iar la cele din 1942 și 1943 de 3 mm, iar la cea din 1945 este de 2,5 mm.

⁷ *Ibidem*, p. 46.

⁸ *Ibidem*, p. 46.

⁹ *Ibidem*, p. 48.

¹⁰ Amintim că A. I. Cuză intenționa să introducă o monedă numită „român” sau „romanat”, inspirată de francul francez, care trimitea la franci, populație de origine germanică.

¹¹ Sabina Marițiu, *op. cit.*, p. 48.

¹² *Ibidem*, p. 38.

¹³ Dr. Valeriu S. Neaga, *Ștampile speciale românești din epoca modernă și contemporană - perioada până la 31 decembrie 1947*, București, 1995, pp. 76

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

3. **Svonul trece/leul nou rămâne**, ștampilă fără dată, aplicată la București în octombrie 1947, pe un imprimat (ferpar) expediat din Beiuș (Fig. 5), pe un plic recomandat expres expediat din București la 1 octombrie spre Craiova (Fig. 6) și pe o carte poștală expediată din Pitești la București în octombrie 1947 (Fig. 7).

4. **Nici un ban /peste prețul oficial**, ștampilă fără dată, aplicată în octombrie 1947 pe aceeași carte poștală expediată din Pitești spre București, pe care s-a aplicat și ștampila **Svonul trece/leul nou rămâne** (Fig. 7)¹⁴.

5. **Nu dați nici un leu peste/prețurile maxiale/Mărirea producției garanția/leului stabilizat**, ștampilă fără dată, aplicată pe un plic expediat din Arad la București în septembrie 1947 (Fig. 8)¹⁵.

6. **NICI UN BAN / PESTE / PREȚUL OFICIAL, BUCUREȘTI I 11 OCT 48**, aplicată pe un plic expediat din Austria, cu ștampila cenzurii austriece Österreichische Zensurstelle Z.1 323 și banderolă de închidere (Fig. 9 și Fig. 10).

Rezultatele economice ale stabilizării din 1947 sunt discutabile, dar cele politice și-au atins pe deplin scopul, facilitând acapararea totală a ▶▶▶

¹⁴ Aplicarea în tandem a celor două ștampile este semnalată și de alte surse (Dinu Matei, *Două noi ștampile legate de reforma monetară din anul 1947*, în „Curierul Filatelic”, an XIV, nr. 124, ianuarie - februarie 2003, p. 18).

¹⁵ A fost semnalată și o altă ștampilă, cu un text asemănător

„Nu dați nici un ban peste prețurile oficiale/Mărirea producției garanția leului stabilizat”, dispus pe două rânduri și aplicată în octombrie 1947 (Dinu Matei, *O ștampilă publicitară necunoscută din timpul reformei monetare din 1947*, în „Curierul Filatelic”, an XI, nr. 116, septembrie - octombrie 2001, p.5).

puterii de către comuniști. Chiar și aceste ștampile publicitare, care aparent aveau scopul de a susține stabilizarea monetară din 1947, erau considerate în perioada comunistă că reprezintă aspecte ale luptei împotriva dușmanului de clasă: „În anii de după război, o problemă majoră a fost lupta împotriva sabotajului economic practicat de elemente burghezo-moșierești, reacționare. O formă a acestei speculi a fost creșterea continuu a prețurilor. Chemarea înscrisă pe o ștampilă **Nici un ban peste prețul oficial** evocă atmosfera încărcată din vremea aceea”¹⁶. Asemănarea cu situația din URSS-ul anilor 1921-1928, când bolșevicii luptau împotriva culacilor și burjuilor, pe fundalul introducerii Noii Politici Economice (NEP), este evidentă.

¹⁶ Iosif Micu, *Time și subiecte filatelice din istoria României*, București, 1980, Editura Albatros, p. 126.

Fig. 9

Fig. 10

► **semnalare: realizări ale Societății Filatelică „Tutova” Bârlad**

Rubrică realizată de Constantin DANILIU

Ștefan Procopiu (1890-2015) 125 de ani de la naștere.
 Realizare: Societatea filatelică „TUTOVA” Bârlad.
 Obliterare: ștampila ocazională ȘTEFAN PROCOPIU / 125 DE ANI / DE LA NAȘTERE / 1890-2015, 19.01.2015 (anul este incorect inscripționat !!!), 731240 BÂRLAD.
 Machetă plic și ștampilă ocazională:
 Constantin Daniliuc.

1915-2015 Centenarul apariției la Bârlad a ziarului CONSERVATORUL.
 Realizare: Societatea filatelică „TUTOVA” Bârlad.
 Obliterare: ștampila ocazională 100 DE ANI DE LA APARIȚIA LA BÂRLAD / A / ZIARULUI / CONSERVATORUL / 1915 / 2015, 12.02.2015, 731240 BÂRLAD.
 Machetă plic și ștampilă ocazională:
 Constantin Daniliuc.

Precizări privind dimensiunile colii tipografice și a celei poștale la emisiunea Carol I - București 2

László KÁLLAI

Tipărirea mărcilor poștale în secolul XIX a urmat câteva reguli impuse de tehnologia acelor vremuri. Astfel, dimensiunile corilor de tipar, respectiv a corilor poștale, erau definite în principal de dimensiunea mașinilor tipografice, dar și de mașina de perforat. În unele cazuri la aceste aspecte se adaugă și dorința de a reduce costul prin folosirea unui număr mai mic de clișee.

Cele patru prese tipografice manuale cu două coturi de care dispunea la vremea respectivă Fabrica de Timbre, fabricate în Viena de *Kaiser und Schöne, Mödling bei Wien* și având ca dimensiuni 180x105x175 cm, permitau tipografilor români realizarea mărcilor poștale pe coli tipografice sau pe jumătăți de coli tipografice¹. Ca fapt divers, una dintre aceste prese era în funcțiune în 1932 deservind Imprimeria națională¹. Un exemplar funcțional al presei Kaiser se află la Muzeul Tehnic și de Transporturi din Budapesta².

Pentru a fi mai clar și pentru cei care nu sunt familiarizați cu procesele și procedurile tipografice, în prima etapă voi expune date privind colile.

Coală tipografică (Fig. 1) se realiza din suluri cu o lățime de 2.000 mm și 200.000 mm lungime. Se cunosc două tipuri de coli tipografice. Prima era dimensiunile 490x570 mm, iar cea de a doua 490x730 mm. Diferența de 40 de mm (2.000 mm-1.960 mm «4x490 mm»=40 mm) se pierdea la tăiere. Debitarea corilor tipografice se realizează întotdeauna în fabricile de hârtie. Tipografiile moderne erau dotate cu mașini tipografice cu care se putea realiza tipărirea mărcilor poștale pe coli tipografice ele fiind împărțite în patru coli poștale. Gumarea se realizează pe coli tipografice. Perforarea de regulă nu se realiza pe coli tipografice³.

Jumatatea de coală tipografică (Fig. 2) este rezultatul înjumătățirii colii tipografice. Această operațiune se poate realiza, la solicitarea tipografiei utilizatoare, în fabrica de hârtie sau în tipografie. Dimensiunile jumătăților de coli tipografice sunt: 490x285 mm, respectiv 490x365 mm. Cu toate mașinile de la sfârșitul secolului XIX se putea tipări mărci poștale pe jumătăți de coli. Perforarea se realizează aproape întotdeauna pe jumătăți de coli tipografice³.

Coala poștală (Fig. 3) este rezultatul debitării în două a jumătăților de coli tipografice, adică împărțirea colii tipografice. Această fază tehnologică se realizează doar foarte rar la fabrica de hârtie. Dimensiunile corilor poștale sunt: 245x285 mm sau 245x365 mm. Această

dimensiune se folosește doar în mod excepțional în timpul tipării mărcilor poștale, iar soluția este aleasă doar în cazuri speciale, cum ar fi numărul mic de clișee. Această soluție presupune o productivitate redusă, uzura prematură în timp a clișeeilor etc. Coala poștală este produsul finit care se predă administrației poștale³.

Dimensiunile de mai sus nu corespund integral cu dimensiunile folosite în zilele noastre, reglementate prin Organizația Internațională de Standardizare (ISO) și la care România a aderat abia în 1949⁴. Totuși trebuie menționat că în mai multe documente referitoare la fabricarea timbrelor poștale, fiscale și a hârtiilor de valoare autoritățile române vorbesc despre achiziționarea „foii de hârtie de tipul nr. B”³ ceea ce corespunde seriei B din standardele internaționale și compatibile cu mașinile de imprimare ale Fabricii de Timbre. Din păcate dimensiunea nu este menționată în documentele respective. Însă putem deduce prin aplicarea unor calcule tipografice, având în vedere că în respectivele documente se precizează greutatea a 500 de coli în 1.400-1.500 gr⁴. Astfel, o coală 1.220 mm² = 0.00122 m², adică 2x(245x365) cântărea aproximativ 3 gr. având aproximativ 35 gr/m². Calculele de verificare le-am realizat cu ajutorul programului *Paper Weight Calculator v 1.2*.

Având în vedere dimensiunile mărcii poștale Carol I - București 2 - 20,5x24,5 mm din care 18,5x22,5 mm desenul și câte o margine de 1 mm pe fiecare latură care include și jumătate de perforație - și compoziția colii de 130 de unități (zece coloane a câte 13 imagini) vine în confirmarea celor expuse mai sus că dimensiunea colii comandate de autoritățile de la București este de 245x365 mm. Iată un calcul simplu: pe lățime 10x20,5=205 mm, iar pe înălțime 13x24,5=318,5 mm. Diferența de 40 mm pe lățime se împarte în două rezultând o margine de coală de 20 mm pe partea stângă și dreaptă, respectiv de 46,5 mm de asemenea împărțit în două rezultând o margine de coală de 23,2 mm partea superioară și inferioară.

Printre motivele pentru care decidenții vremii au optat pentru imprimarea pe coli poștale, putem considera ca normală dorința de reducere a costurilor, comandând doar 130 de bucăți de clișee și probabil câteva pentru rezervă. Nici tipul presei tipografice, nici tehnologia perforării, nici debitarea corilor tipografice și nici procesul de gumare nu impunau această decizie.

¹ Monitorul oficial 100 de ani - 1832-1932, Direcțiunea Monitorului oficial și Imprimeriei statului, Imprimeria națională, 1932

² Dr. Szunyogh, Gábor - *Az Országos Mászaki Múzeum erőgép-, szerszámgép- és munkagépgyűjteménye*, A magyar grafika 50 éve, A Papír- és Nyomdaipari Mászaki Egyesület, Budapest, ISSN 0479-480X

³ Gelle, Péter - *Turulmánia* (mindenféle tudnivaló turulrajzú

bélyegeinkről) - www.gellerium.hu

⁴ Scrisoarea nr. 24.078 din 9 august 1879 adresată de ministrul de finanțe al României agentului diplomatic al României la Paris - *Documente identificate în Arhiva diplomatică a Ministerului de Externe al României referitoare la fabricarea timbrelor poștale, fiscale și a hârtiilor de valoare la Paris în secolul al XIX-lea* (vol. 111, *fond Paris*), colecția de documente realizată sub îngrijirea ing. Săvoiu Emanoil Alexandru, vol. IV, Editura Sitech, Craiova, 2011, ISBN 978-606-530-947-0

Faze tehnologice: de la coala tipografică până la produsul finit, coala poștală (schemă de principiu)

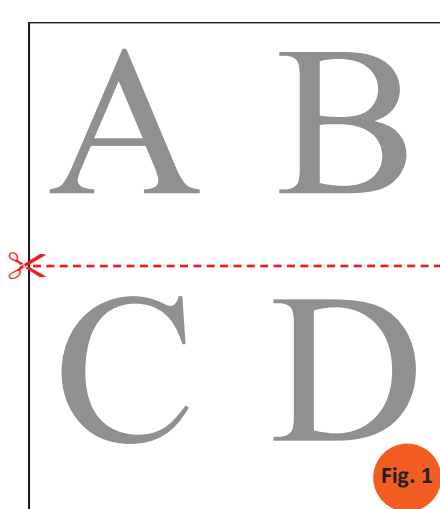

Fig. 1

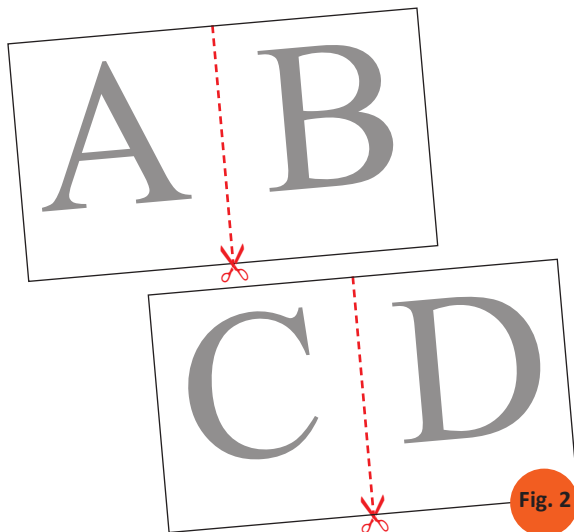

Fig. 2

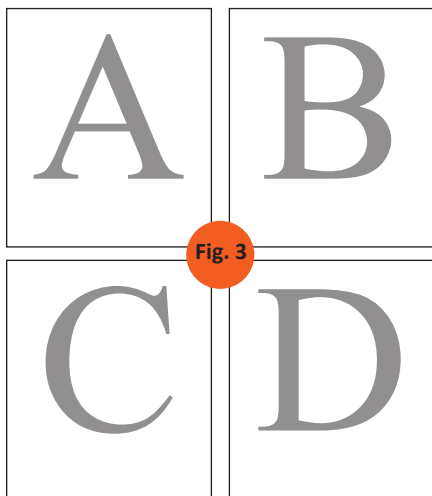

Fig. 3

Fig. 4

Fig. 5

Fig. 6

Etapele de realizare ale mărcilor poștale Carol I - București 2.

Prima operațiune tehnologică: aducerea culorilor la temperatura și umiditatea din atelierul de imprimat.

A doua etapă: pregătirea și imprimarea (Fig. 4) efectivă a mărcilor poștale și uscarea lor după procesul de tipărire.

A treia etapă: gumarea (Fig. 5) și uscarea adezivului.

A patra etapă: perforarea culorilor (Fig. 6).

A cincea etapă: controlul tehnic de calitate.

A șasea etapă: depozitarea și furnizarea către beneficiar după calendarul sau necesitățile acestuia.

Între erori și greșeli pe întregurile poștale românești (X) - Luna Pădurii '96

László KÁLLAI

În legătură cu întregul poștal cod 021/96 (Fig. 1), dedicat expoziției filatelice LUNA PĂDURII '96, se cunoaște o eroare (lipsa mărcii fixe) - Fig. 2 (colecția ing. Emanoil Săvoiu). Având în vedere că marca fixă are culoarea albastră, iar culoarea albastră este în zona de adresă a piesei din Fig. 2, am analizat piesa folosind un microscop optic* pentru a vedea dacă lipsa mărcii fixe s-a realizat folosind un tratament chimic după ce a fost tipărită.

Pentru aceasta am delimitat trei zone:

- zona mărcii fixe;
  - reper 1, zona din stânga mărcii fixe;
  - reper 2, zona inscripționării codului localității;
- pe care le-am analizat după cum urmează.

Rezultatele obținute sunt prezentate în Fig. 3 ... Fig. 8:

- tratament cu lumină albă prin reflexie în relief - Fig. 3 pentru zona reper 1 și Fig. 4 pentru zona reper 2;
- tratament cu lumină albă prin reflexie inversată - Fig. 5 pentru zona reper 1 și Fig. 6 pentru zona reper 2;
- explorare în lumină razantă - Fig. 7 pentru zona reper și Fig. 8 pentru zonă mărcii fixe.

Din analiza acestor imagini rezultă că dacă marca fixă ar fi fost tipărită:

- apărea relieful (adâncime) similar cu cele observate în Fig. 4

Fig. 1

Fig. 2

și Fig. 6;
- fibrele din hârtie erau culcate la lumina razantă (Fig. 8).

În concluzie aveam de a face cu

o piesă eronată, în care eroarea a fost obținută în procesul de tipărire și nu prin mijloace chimice, ulterior procesului de tipărire.

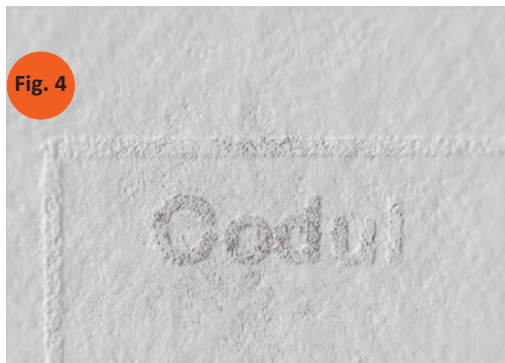
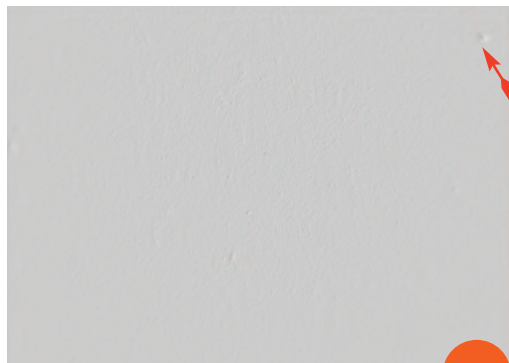

Fig. 4

Fig. 3

* model: National Geographic 20x/200x Universal Microscope; producător: Bresser GmbH - Germania

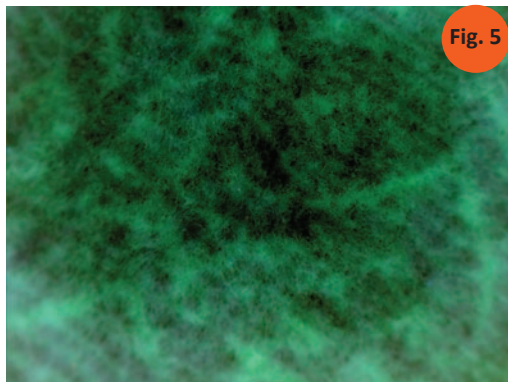

Fig. 5

Fig. 6

Fig. 7

Fig. 8

► **semnalare: realizări maxime din Republica Moldova**

Rubrică realizată de Prof. Valentin BEREZOVSKI

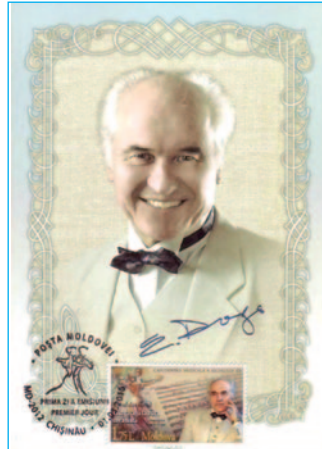
prin bunăvoința d-lui ing. Vladimir BABICI, fost președinte al filateliștilor din Republica Moldova

Personalități ilustre - Dumitru Matcovschi - poet
Obliterare: ștampila Prima zi, 07.06.2014 MD-2012 CHIȘINĂU.

Mihai Eminescu - 165 de ani de la naștere
Obliterare: ștampila ocazională, 15.01.2015 MD-2012 CHIȘINĂU.

Eugen Doga - compozitor
Obliterare: ștampila Prima Zi, 01.03.2015 MD-2012 CHIȘINĂU.

La 14 februarie 2015 cunoscutul filatelist Gheorghe Tudor a împlinit 87 de ani. Este cunoscut ca un poștaş părtaș la toate evenimentele Poștei din ultimii 70 de ani, care nu s-a dat niciodată bătut. Neschimbat este și la această venerabilă vârstă.

Pasionat de filatelie încă de pe băncile școlii, această simplă pasiune devenindu-i un destin. A organizat numeroase expoziții filatelice, dintre care amintim pe prima ce a fost realizată la 4 iulie 1977 la Craiova*.

Ca împătimit și apreciat colecționar de întregiri poștale a realizat *Catalogul întregurilor poștale românești*, lucrare ce a cuprins trei volume - dedicate plicurilor

* Valentin Berezovschi, *Evocări din istoria filateliei craiovene*, ed. SITECH, Craiova, 2005

Gheorghe Tudor la 87 de ani

(1873-2002) și două volume - dedicate cărților poștale (1905-2002), fiind catalogate circa 25.000 de întregiri poștale românești. Acest catalog a înglobat și contribuția filateliștilor: Gabriela și Paul Mircea Roth (pentru pe-

rioada 1948-1973), Dumitru C. Biala (pentru perioada 1974-1985).

O altă lucrare de căpătâi a d-lui Gheorghe Tudor o reprezintă *Catalogul mărcilor poștale românești 1858-2009* cu suplimentele ulterioare (1990-2014). Acest catalog a înglobat și contribuția domnilor Coriolan Chiricheș și Gh. Mermeze. La toate acestea se adaugă și activitatea publicistică din revistele *Filatelica*, philatelica.ro, precum și din alte publicații.

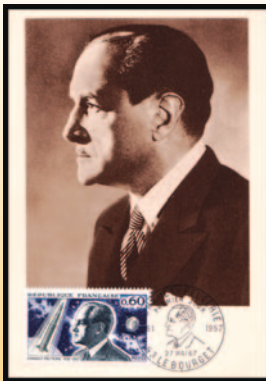
În prezent dl Gh. Tudor realizează o retrospectivă a membrilor Academiei Române (în 2016 se sărbătorește 150 de ani de la fondare) oglindită în filatelia românească.

La mulți ani domnule Gheorghe Tudor, cu sănătate și realizarea tuturor dorințelor alături de cei dragi!

Dan N. DOBRESCU, AIJP

Savantul de pe maximă (6): Robert Esnault-Pelterie (1881 - 1957)

Alături de Țiolkovski, Oberth și Goddard, francezul Esnault-Pelterie se poziționează în prima linie a pionierilor rachetotehnicii. S-a născut pe 8 noiembrie 1881 la Paris, în familia unui industriaș textilist, fapt care i-a permis - într-o bună măsură - să aibă mijloacele financiare necesare punerii în practică și brevetării unor idei tehnice revoluționare într-o vreme în care statele nu finanțau cercetarea în general și nici cercetarea aero-spațială în particular. În anul 1902 Esnault-Pelterie finalizează studiile de fizică la Universitatea din Paris, iar în 1904 își instalează - la Boulogne-sur-Seine, în grădina reședinței secundare a părinților săi - un laborator de cercetări în domeniul motoarelor, cât și în cel al avioanelor și planoarelor. Primul brevet de invenție (referitor la un releu electric) l-a deșus în 1902, urmat de alte peste 120 de brevete de-a lungul unei cariere prodigioase și nu lipsite de piedici. În 1905 inventează *eleronul* - o suprafață de control al zborului, montată pe aripile avioanelor; în 1906 urmează invenția *motorului în stea*, iar în luna decembrie a aceluiași an depune brevetul pentru *joystick* - instrumentul principal de control al aparatelor de zbor, care constă dintr-o manetă ce pivotează și transformă mișcările în diferite acțiuni (virare, urcare, coborâre), iar în prezent este folosit la controlul jocurilor video care sunt instalate pe un computer. Pe 10 octombrie 1907 - la Buc-Toussus-le-Noble - testează *REP 1*, un monoplan cu structură me-

talică, echipat cu un *motor în stea*; era primul monoplan în zbor, construit pe baza unei armături metalice, în care metalul conferea rigiditatea, iar supra greutatea era compensată prin renunțarea la structura de avion biplan.

Fiind preocupat de zborul spațial și fără a cunoaște lucrarea lui Țiolkovski, în 1913 publică un articol despre *ecuația rachetei*, calculând energiile necesare pentru a ajunge pe Lună și pe planetele apropiate. Propune utilizarea energiei atomice pentru propulsia unui vehicul interplanetar, iar pe 8 iunie 1927 - la Societatea Franceză de Astronautică - susține conferința *L'exploration par fusées de la très haute atmosphère et la possibilité des voyages interplanétaires*. În 1929 propune folosirea rachetelor balistice în scopuri militare. Opera sa esențială în domeniul rachetelor este *L'Astronautique*, publicată în 1930, a cărei versiune din 1934 include detalii despre călătoriile interplanetare cu utilizarea energiei nucleare.

Ilustrata maximă alăturată este realizată pe un suport tip *Carte postale 1er jour* produs de *Sud-Aviation Philatélie*, francat cu timbrul francez dedicat lui Robert Esnault-Pelterie, emis la 27 mai 1967 și obliterat cu ștampila *Premier Jour* de la Le Bourget - locul desfășurării anuale a Salonului Internațional al Aeronauticii și Spațiului (ale cărui baze au fost puse de Esnault-Pelterie) și al unui muzeu în domeniu, care merită o vizită de câteva ore, pe care eu am făcut-o în vara lui 2013.

Florin PATAPIE-RAICU

Monarhia de Hohenzollern în filatelia românească: o opinie

Prof. Bogdan Emanuel RĂDUȚ

Alcătuind o colecție filatelică, cronicologică sau tematică, nu putem omite un adevăr, că monarhia din România a avut un loc aparte al ei. Privind filatelia românească pe etape istorice, suprapuse peste realitățile socio-politice ale societății, tematica monarhică se poate împărți, la rândul-i, în patru perioade:

1. Prima, și cea mai lungă, acoperă perioada 1866-1947, însemnând exact vremea când poziția Casei Regale era de importanță în structura politică a țării, fapt ce se oglindea și-n filatelie. România era condusă de Monarhia de Hohenzollern, devenită apoi Monarhia de România. Au fost emise în perioada aceea serii de mărci poștale cu efiile fiecărui Rege, cu evenimente personale ale Casei Regale și cu evenimente de importanță națională pentru istoria poporului român. E cunoscut faptul că filatelia își avea un loc special și-n familia regală, prin Regele Carol al II-lea, care era un cunoscut filatelist, ce deținea o importantă colecție.

2. Înălăturarea brutală a Regelui Mihai, la sfârșitul lui decembrie 1947 și instaurarea deplină a comunismului în România, a inaugurat a doua etapă de raportare la monarhie. În această etapă (1948-1989) nu a existat nici o marcă sau efect poștal, cu tematică regală. Manualele de istorie erau masiv

trunchiate și truate în ceea ce privește istoria monarhiei în România. Populației de rând i s-a inoculat, ani de-a rândul, că vechiul regim monarhic era asupritor, și că ei (c o m u n i ș t i i) sunt eliberatorii de care aveau nevoie. Filatelia era marcată de realizările comunismului, și apoi, după 1965, a socialismului românesc. Imediat după instaurarea Republicii, stocurile cu mărci poștale existente, care purtau efigia Regelui Mihai, au fost supratipărite, peste efigie, cu cunoscutele inițiale R[epublică] P[opulară] R[omână]. Se dorea scoaterea din istorie a oricăror urme privind regalitatea.

3. Începutul anilor '90 au adus cu ei cea de-a treia perioadă de raportare la monarhie. Opinia publică era împărțită față de Regele Mihai, preponderent în favoarea continuării existenței României ca republică. Încercările eșuate ale acestuia, independent de voința sa, de a reveni în țară au produs și mai mare confuzie. În această perioadă (1990-2000) au apărut doar două mărci poștale cu tematică regală: Regele Ferdinand într-o colită

Regele CAROL I și familia regală, colecția dr. Ioan Daniliuc

însă despre Regele Mihai I, în viață și destul de activ atunci.

4. După 2005 asistăm la a patra perioadă. În vremea aceasta, monarhia a început să capete treptat atenție, atât în rândul populației, cât și în cel filatelic. Câștigând teren, s-au emis serii cu tematică regală, sau convergent cu aceasta: monede de aur din anii regalității (2006), omagierea Dinastiei de Hohenzollern, la împlinirea a 140 de ani (2006) sau coroanele Regilor României (2014). Demne de semnalat sunt cele dedicate exclusiv Majestăților Sale: Regina Maria (2008), Regele Mihai I (2014) și Regalitatea în România (2015).

Cele patru linii istorice, pot folosi și la alcătuirea unei colecții tematice sau a unui exponat tematic. În același timp, ne arată o parte din istoria României transpusă în filatelie. În fapt, filatelia ar trebui să fie cel mai bun ambasador al țării peste hotare, precum și cea mai expresivă expunere a istoriei naționale în imagini. Realitatea cotidiană însă ne contrazice, emisiunile filatelice din ultima decadă a anilor devenind un lux.

Ar trebui analizată și această situație!

dantelată la aniversarea a 75 de ani de la Marea Unire din 1918 (1993) și Regele Carol I în emisiunea Personalități (1997). Nimic

Scrisoare recomandată francată cu: emisiunea „Mihai I vederi” cu și fără supratipar ș.a., obliterată la plecare cu ștampila poștală BUCUREȘTI 30 BANCA NAȚIONALĂ 27 MAR 48, sosire: NEW YORK 4 - 2 1948; colecția ing. Emanoil Săvoiu

► **ecouri** ► **echoes** ► **échos** ► **ecouri** ►
echoes ► **échos**

Dragă Dane,

Îți mulțumesc foarte mult pentru *Catalogul specializat Romanian postal stationery 1870-1927* al dlui Emanoil Săvoiu (cu regretul că nu am un autograf din partea autorului, deși putea fi și un autograf din partea ta în calitate de editor și contributor cu necesarul know-how la această valoroasă lucrare). Am citit-o mai întâi pe diagonală imediat ce am deschis coletul, apoi am citit-o pe îndelete. Face parte din categoria cărților excelente apărute la noi în domeniul filateliei, acele cărți muncite care se pot număra pe degetele de la o mână. Din punct de vedere al eleganței prezentării și al corectitudinii conținutului - dar, desigur, diferită ca subiect - aș situa-o alături de lexiconul *Filatelie de la A la Z* al lui Marcel Dănescu, apărut în urmă cu 28 de ani. În privința conținutului, lucrarea este un auxiliar al științei istoriei, reflectând o epocă și uzanțele poștale ce ne sunt încă familiare - unele prin utilitate, altele prin parfumul lor, care dispar însă încetul cu încetul... Lumea se grăbește, Internetul ne cucerește, dar cărțile se pare că vor rămâne, poate și timbrele ori întregurile poștale (mai ales pentru... filателиști, cel puțin pe aici pe la noi prin Europa). A fost curajul unui colecționar de întreguri poștale și al unei echipe de profesioniști care, la momentul potrivit, și-au spus că dacă nu o vor scrie acum, atunci nu se știe când și cine o va mai scrie. Observ apoi că a mai fost și o foarte bună colaborare a unor colecționari din domeniu; și cred că aici a fost o mult dorită și aparent neașteptată contribuție sinergică a lor în a-și arăta nivelul maxim de cunoaștere pe diverse zone de colecționare ale întregurilor poștale românești. Și mai cred că tu, Dane, ai ținut frâiele acestui managerial de succes în realizarea unei lucrări de excepție. Nu pot decât să vă felicitez pentru această bijuterie a literaturii filatelice românești și să vă doresc de a avea forța fizică și cea financiară pentru a da viață și altor lucrări de gen ce își așteaptă bunul de tipar.

Cu prietenie,

Florin Patapie-Raicu

► **schimb filatelic** ► **cumpărare** ► **vânzare**
► **philatelic exchange** ► **buy** ► **sell** ►

► Caut scrisoare sau fragment având aplicată ștampila ocazională IXeme *Congres International de Medicine et de Pharmacie Militaires, București 1937*, computerstamps@yahoo.ro.
► Caut literatură referitoare la emisiuni

nea Ziarști-1920-Újságírók. Mă interesează articole din presa vremii, precum și materiale legate de Congresul Ziarștilor din Transilvania și Banat, respectiv Ottó Ámon.

Contact: office@stampland.net

► Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor aparține autorilor.

► Responsabilitatea pentru conținutul anunțurilor (schimb, vând, cumpăr) revine exclusiv celor care au solicitat apariția

acestora.

► Reproducerea parțială sau integrală a materialelor din revistă este permisă numai cu acordul scris al editorului.

► Manuscrisele spre publicare se transmit editorului:

computerstamps@yahoo.ro

philatelica.ro

este o marcă înregistrată sub nr. 101604

Tipărit la

Director: Coriolan CHIRICHEȘ

Cap limpede: Coriolan CHIRICHEȘ

Redactor: Dumitru F. DUMITRU

Traduceri: Gilda ROȘCA

Abonamente: coriolan2006@yahoo.com

Format electronic: <http://www.philatelica.ro/revista.html>

Revista presei

FILATELISTUL FEROVIAR, nr. 78(1) / februarie 2015, buletin informativ al Asociației Filateliștilor Feroviar din România - AFFR. Din sumar: 135 de ani de activitate pe linia de cale ferată Ploiești - Predeal (ing. Gabriel Mărgineanu); 65 de ani de la inaugurarea liniei de cale ferată Salva - Vișeu (ing. Tiberiu Lórinț); Liniile înguste mureșene după un secol de la inaugurare (G. Mărgineanu); Poșta Moldovei pe timpul ocupației ruse (1828-1834) (3) - Aurel Maxim; Groenlanda 1945: suprapunerea cu eroare de culoare (ing. Radu Dă-năilă); I.K. Brunel și compania feroviară "Great Western Railway GWR" (prof. Helmut Kulhanek); 1815 - etc etc... !!! (Jim Ballantyne).

Publicitate. Machete și negociere tarife
Advertising. Up-making and
publicity price list

László KÁLLAI

e-mail: office@stampland.net

► Minimum charge €4.00. Six times for the price of five. Twelve times for the price of nine. Send text to László KÁLLAI, office@stampland.net and payment to Coriolan CHIRICHEȘ, e-mail: coriolan2006@yahoo.com

► **Taxa de mică publicitate (schimb filatelic, vânzare / cumpărare)** este de 0,20 € pentru fiecare cuvânt, dar nu mai puțin de 4,00 € - 20 de cuvinte. Pentru 6 apariții se plătesc 5 apariții, iar pentru 12 apariții se plătesc 9 apariții. Textul se trimite d-lui László KÁLLAI (office@stampland.net), iar contravaloarea anunțurilor de mică publicitate se achită d-lui Coriolan CHIRICHEȘ (coriolan2006@yahoo.com).

Regele CAROL I

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Ed. Muzeul Național Cotroceni.

Obliterare: ștampila Prima Zi a emisiunii *Regalitatea în România*, 30.01.2015 BUCUREȘTI.

Regele CAROL I și Regina Elisabeta

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Ed. AXA Botoșani.

Obliterare: ștampila Prima Zi a emisiunii *Regalitatea în România*, 30.01.2015 BUCUREȘTI.

Regele CAROL II

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - FULL COLOR București.

Obliterare: ștampila Prima Zi a emisiunii *Regalitatea în România*, 30.01.2015 BUCUREȘTI.

Regele FERDINAND I

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Ed. Muzeul Național Cotroceni.

Obliterare: ștampila Prima Zi a emisiunii *Regalitatea în România*, 30.01.2015 BUCUREȘTI.

Regina Maria

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Ed. Muzeul Național Cotroceni.

Obliterare: ștampila Prima Zi a emisiunii *Regalitatea în România*, 30.01.2015 BUCUREȘTI.

Regele MIHAEL și Regina Ana

Realizare: Grupa de maximafilie a AFB.

C.p.i. - Ed. AXA Botoșani.

Obliterare: ștampila Prima Zi a emisiunii *Regalitatea în România*, 30.01.2015 BUCUREȘTI.

GRANTED THE FEPA AWARDS THE FEPA MEDALS FOR ANTHONY VIRVILIS AND FRANK WALTON

Anthony VIRVILIS, FEPA Medal 2014 for Exceptional Service to Organized Philately. Frank WALTON, FEPA Medal 2014 for Exceptional Philatelic Study and Research as editor of *The De La Rue Collection*, volumes 1 to 6.

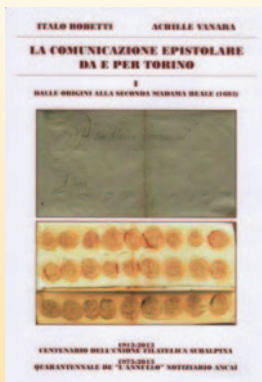
The runners-up for Exceptional Philatelic Study and Research were:

1. Rainer BRACK, Edwin FECKER, Eckart HORNBERGER, Eberhard TEMME and Michael ULLRICH (Germany): *Baden Handbuch* Volume II.

2. Italo ROBERTI and Achille VANARA (Italy): *The communication by letter from and to Turin from the origins to 1730*, volumes 1 and 2.

Catalogul specializat al întregurilor poștale românești la dispoziția filateliștilor din Ungaria

Autorul volumului *Romanian Postal Stationery - Specialized Catalog 1870-1927*, ing. Emanoil-Alexandru Săvoiu a făcut o vizită fulger la sediul *Magyar Bélyegyűjtők Országos Szövetsége - MABÉOSZ* (Federația Națională a Filateliștilor Maghiari). Dl Săvoiu a avut o serie de întâlniri cu filateliștii maghiari, iar cu președintele și directorul executiv al MABÉOSZ, Csaba Kornél Tóth, respectiv Géza Kolozsvári, a avut discuții despre soarta filateliei în general și în special despre evoluția colecționării întregurilor poștale. Cu această ocazie dl Săvoiu a făcut cadou volumul său,

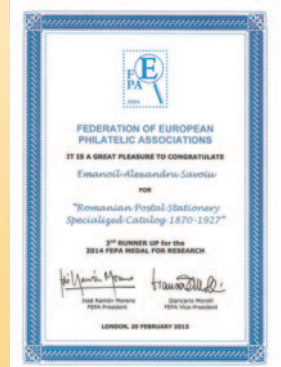
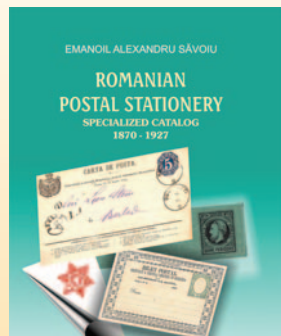
3. Emanoil - Alexandru SĂVOIU (Romania): *Romanian Postal Stationery - Specialized Catalog 1870-1927*.

FEPA Certificate of Appreciation 2014 for outstanding activities for the promotion of philately:

- DJURSLANDS FILATELISTISKE HÖJSKOLE / Djursland Philatelic High School for Adults, Djursland (Denmark);

- KLUB FILATELISTŮ, SBĚRATELŮ SPECIALIZOVANÝCH OBORŮ / Club of Philatelists Collectors of Specialized Fields, Prague (Czech Republic);

- KLUB ZAJINTERESOWAŃ PZF ŚWIĘTY GABRIEL / Polish Guild of

Collectors of Religion on Stamps SAINT GABRIEL (Poland).

Giancarlo MOROLLI RDP
FEPA Vice President

În biroul președintelui MABÉOSZ. De la stânga la dreapta: Emanoil-Alexandru Săvoiu, Géza Kolozsvári și Csaba Kornél Tóth apreciat și de conducerea FEPA. Prin gestul dlui Săvoiu colecționarii maghiari au acces la lucrare, aceasta devenind parte din fondul bibliotecii Federației. Tot cu ocazia acestei vizite dl Săvoiu a participat ca invitat la întâlnirea anuală a Sec-
ției de *întreguri poștale* ce funcționează pe lângă MABÉOSZ. La întâlnire a fost prezentat catalogul specializat al întregurilor poștale românești de către președintele federației.

László KÁLLAI